

*PLAN GOSPODARENJA OTPADOM ZA
RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020.
GODINE*

OPĆINA ČAVLE

Čavle 206, 51 219 Čavle

Srpanj, 2014.

Naručitelj:	OPĆINA ČAVLE Čavle 206, 51 219 Čavle
--------------------	--

PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ČAVLE ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020. GODINE

Oznaka dokumenta: RN/2014/0036

Izrađivač: DLS d.o.o. Rijeka

Voditelj izrade: Igor Meixner dipl.ing.kem.tehn.

Suradnici:

- Marko Karašić dipl.ing.stro.
- Domagoj Krišković dipl.ing.preh.tehn.
- Branko Markota dipl.ing.brodogr.
- Daniela Krajina dipl.ing.biol.-ekol.
- Goranka Alićajić dipl.ing.građ.
- Ivana Dubovečak dipl.ing.biol.-ekol.

Datum izrade: Srpanj, 2014.

Datum revizije:

M.P.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Čavle, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Čavle.

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1. UVOD	9
1.1. OKVIR EUROPSKE POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM	9
1.2. DEFINIRANJE CILJEVA	12
1.2.1. RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM	14
1.2.2. NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM	15
1.2.3. CJELOVIT SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM	16
1.3. INSTITUCIONALNI OKVIR	17
1.4. OBAVEZE OPĆINE ČAVLE	19
1.4.1. OPSEG PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ČAVLE	23
2. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	25
2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI ČAVLE	25
2.2. POSTOJEĆE STANJE SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE	27
2.2.1. PRIKUPLJANJE OTPADA	27
2.2.2. ZBRINJAVANJE OTPADA	30
2.2.3. MBO POSTROJENJE	32
3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	33
3.1. UTVRĐIVANJE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA	33
3.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG, ODVOJENO SAKUPLJENOG I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA	36
3.3. ODLAGANJE OTPADA	41
3.4. OČEKIVANI TRENDVI	41
3.5. OSTVARENJE CILJEVA	42
4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	44
4.1. PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	44
4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	44
4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	49
5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU	50

<u>6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....</u>	<u>59</u>
6.1. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	61
6.2. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	62
6.3. AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	63
<u>7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA</u>	<u>65</u>
<u>8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA</u>	<u>67</u>
<u>9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA</u>	<u>70</u>
<u>10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA</u>	<u>73</u>
<u>11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....</u>	<u>75</u>
<u>12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....</u>	<u>80</u>
<u>13. POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE.....</u>	<u>82</u>
<u>14. PRILOZI.....</u>	<u>83</u>

KRATICE – POJAŠNJENJE

AZO	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
CGO	CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM (ŽUPANIJSKI)
EE OTPAD	ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA
EU	EUROPSKA UNIJA
JLS	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE
KBO	KLJUČNI BROJ OTPADA
MBO	MEHANIČKO – BIOLOŠKA OBRADA
MZOIP	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE
NN	NARODNE NOVINE
PET	POLIETILEN TEREFTALAT
PGO	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
PGŽ	PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA
PPU	PROSTORNI PLAN UREĐENJA
PS	PRETOVARNA STANICA
RD	RECIKLAŽNO DVORIŠTE
RH	REPUBLIKA HRVATSKA
SN PGŽ	SLUŽBENE NOVINE PRIMORSKO - GORANSKE ŽUPANIJE
ZO	ZAŠTITA OKOLIŠA
ZoOGO	ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13)

KLJUČNI POJMOVI – POJAŠNJENJE

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD NASTAO U KUĆANSTVU I OTPAD KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA, OSIM PROIZVODNOG OTPADA I OTPADA IZ POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, A KOJI U SVOM SASTAVU SADRŽI BIOLOŠKI RAZGRADIVI OTPAD.

CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM JE SKLOP VIŠE MEĐUSOBNO FUNKCIONALNO I/ILI TEHNOLOŠKI POVEZANIH GRAĐEVINA I UREĐAJA ZA OBRADU KOMUNALNOG OTPADA.

DIVLJE ODLAGALIŠTE JE ODLAGALIŠTE NA KOJE NEKO NASELJE, SKUPINA DOMAĆINSTAVA ILI POJEDINA DOMAĆINSTVA UNUTAR NEKE OPĆINE ILI GRADA ODLAŽU SVOJ OTPAD NA NEKONTROLIRAN NAČIN.

GOSPODARENJE OTPADOM SU DJELATNOSTI SAKUPLJANJA, PRIJEVOZA, OPORABE I ZBRINJAVANJA I DRUGE OBRADU OTPADA, UKLJUČUJUĆI NADZOR NAD TIM POSTUPCIMA TE NADZOR I MJERE KOJE SE PROVODE NA LOKACIJAMA NAKON ZBRINJAVANJA OTPADA, TE RADNJE KOJE PODUZIMAJU TRGOVAC OTPADOM ILI POSREDNIK.

GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM JE GRAĐEVINA ZA SAKUPLJANJE OTPADA (SKLADIŠTE OTPADA, PRETOVARNA STANICA I RECIKLAŽNO DVORIŠTE), GRAĐEVINA ZA OBRADU OTPADA I CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM. NE SMATRA SE GRAĐEVINOM ZA GOSPODARENJE OTPADOM GRAĐEVINA DRUGE NAMJENE U KOJOJ SE OBAVLJA DJELATNOST OPORABE OTPADA.

GRAĐEVNI OTPAD JE OTPAD NASTAO PRILIKOM GRADNJE GRAĐEVINA, REKONSTRUKCIJE, UKLANJANJA I ODRŽAVANJA POSTOJEĆIH GRAĐEVINA, TE OTPAD NASTAO OD ISKOPANOG MATERIJALA, KOJI SE NE MOŽE BEZ PRETHODNE OPORABE KORISTITI ZA GRAĐENJE GRAĐEVINE ZBOG KOJEG GRAĐENJA JE NASTAO.

INERTNI OTPAD JEST OTPAD KOJI NE PODLIJEŽE ZNAČAJNIM FIZIKALNIM KEMIJSKIM I/ILI BIOLOŠKIM PROMJENAMA.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD JE PREDMET ILI TVAR KOJU JE ZBOG ZAPREMINE I/ILI MASE NEPRIKLADNO PRIKUPLJATI U SKLOPU USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I ODREĐEN JE NAPUTKOM IZ ČLANKA 29. STAVKA 11. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13).

KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD NASTAO U KUĆANSTVU I OTPAD KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA, OSIM PROIZVODNOG OTPADA I OTPADA IZ POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD IZ KUĆANSTAVA I OTPAD IZ TRGOVINA, INDUSTRIJE I IZ USTANOVA KOJI JE PO SVOJSTVIMA I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTAVA, IZ KOJEG POSEBNIM POSTUPKOM NISU IZDOJENI POJEDINI MATERIJALI (KAO ŠTO JE PAPIR, STAKLO I DR.) TE JE U KATALOGU OTPADA OZNAČEN KAO 20 03 01.

MONITORING (PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA) JE SUSTAVNO MJERENJE EMISIJA, IMISIJA, PRAĆENJE PRIRODNIH I DRUGIH POJAVA, PRAĆENJE KAKVOĆE OKOLIŠA I PROMJENA STANJA U OKOLIŠU.

OBRADA OTPADA SU POSTUPCI OPORABE ILI ZBRINJAVANJA I POSTUPCI PRIPREME PRIJE OPORABE ILI ZBRINJAVANJA.

ODLAGALIŠTE OTPADA JE GRAĐEVINA NAMIJENJENA ODLAGANJU OTPADA NA POVRŠINU ILI POD ZEMLJU (PODZEMNO ODLAGALIŠTE), UKLJUČUJUĆI:

A. INTERNO ODLAGALIŠTE OTPADA NA KOJEM PROIZVOĐAČ ODLAŽE SVOJ OTPAD NA SAMOM MJESTU PROIZVODNJE,

B. ODLAGALIŠTE OTPADA ILI NJEGOV DIO KOJI SE MOŽE KORISTITI ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE OTPADA (NPR. ZA RAZDOBLJE DUŽE OD JEDNE GODINE),

C. ISKORIŠTENE POVRŠINSKE KOPOVE ILI NJIHOVE DIJELOVE NASTALE RUDARSKOM EKSPLOATACIJOM I/ILI ISTRAŽIVANJEM POGODNE ZA ODLAGANJE OTPADA.

ODVOJENO SAKUPLJANJE JE SAKUPLJANJE OTPADA NA NAČIN DA SE OTPAD ODVAJA PREMA NJEGOVOJ VRSTI I SVOJSTVIMA KAKO BI SE OLAKŠALA OBRADA I SAČUVALA VRIJEDNA SVOJSTVA OTPADA.

OKOLIŠ JE PRIRODNO OKRUŽENJE: ZRAK, TLO, VODA, KLIMA, BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET U UKUPNOSTI UZAJAMNOG DJELOVANJA I KULTURNA BAŠTINA KAO DIO OKRUŽENJA KOJEG JE STVORIO ČOVJEK,

ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA JE PROMJENA STANJA OKOLIŠA KOJA JE POSLJEDICA ŠETNOG DJELOVANJA, ILI IZOSTANKA POTREBNOG DJELOVANJA, ISPUŠTANJA, UNOŠENJA ILI ODLAGANJA ŠETNIH TVARI, ISPUŠTANJA ENERGIJE I UTJECAJA DRUGIH ZAHVATA I POJAVA NEPOVOLJNIH PO OKOLIŠ.

ONEČIŠĆIVAČ JE SVAKA PRAVNA ILI FIZIČKA OSOBA ČIJE DJELOVANJE POSREDNO ILI NEPOSREDNO UZROKUJE ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA.

OPASNI OTPAD JE OTPAD KOJI POSJEDUJE JEDNO ILI VIŠE OPASNIH SVOJSTAVA ODREĐENIH DODATKOM III. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13).

OPORABA OTPADA JE SVAKI POSTUPAK ČIJI JE GLAVNI REZULTAT UPORABA OTPADA U KORISNE SVRHE KADA OTPAD ZAMJENJUJE DRUGE MATERIJALE KOJE BI INAČE TREBALO UPORABITI ZA TU SVRHU ILI OTPAD KOJI SE PRIPREMA KAKO BI ISPUNIO TU SVRHU, U TVORNICI ILI U ŠIREM GOSPODARSKOM SMISLU. U DODATKU II. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13) SADRŽAN JE POPIS POSTUPAKA OPORABE KOJI NE ISKLJUČUJE DRUGE MOGUĆE POSTUPKE OPORABE.

OTPAD JE SVAKA TVAR ILI PREDMET KOJI POSJEDNIK ODBACUJE, NAMJERAVA ILI MORA ODBACITI. OTPADOM SE SMATRA I SVAKI PREDMET I TVAR ČIJE SU SAKUPLJANJE, PRIJEVOZ I OBRADA NUŽNI U SVRHU ZAŠTITE JAVNOG INTERESA.

OTPADNA ULJA SU MINERALNA ILI SINTETIČKA ULJA ZA PODMAZIVANJE ILI INDUSTRIJSKA ULJA KOJA SU POSTALA NEPRIKLADNA ZA UPORABU ZA KOJU SU PRVOBITNO NAMIJENJEN, PRIMJERICE ULJA IZ MOTORA S UNUTARNJIM IZGARANJEM I ULJA REDUKTORA, ULJA ZA PODMAZIVANJE, ULJA ZA TURBINE I HIDRAULIČKA ULJA.

POSTUPCI GOSPODARENJA OTPADOM SU: SAKUPLJANJE OTPADA, INTERVENTNO SAKUPLJANJE OTPADA, PRIPREMA ZA PONOVRNU UPORABU, PRIPREMA PRIJE OPORABE I ZBRINJAVANJA, POSTUPCI OPORABE I ZBRINJAVANJA, TRGOVANJE OTPADOM, POSREDOVANJE U GOSPODARENJU OTPADOM, PRIJEVOZ OTPADA, ENERGETSKA OPORABA ODREĐENOG OTPADA, SAKUPLJANJE OTPADA U RECIKLAŽNO DVORIŠTE I PRIVREMENO SKLADIŠTENJE VLASTITOG PROIZVODNOG OTPADA.

PRETOVARNA STANICA (TRANSFER STANICA) JE GRAĐEVINA ZA SKLADIŠTENJE, PRIPREMU I PRETOVAR OTPADA NAMIJENJENOG PRIJEVOZU PREMA MJESTU NJEGOVE OPORABE ILI ZBRINJAVANJA.

PROBLEMATIČNI OTPAD JE OPASNI OTPAD IZ PODGRUPE 20 01 KATALOGA OTPADA KOJI UOBIČAJENO NASTAJE U KUĆANSTVU TE OPASNI OTPAD KOJI JE PO SVOJSTVIMA, SASTAVU I KOLIČINI USPOREDIV S OPASNIM OTPADOM KOJI UOBIČAJENO NASTAJE U KUĆANSTVU PRI ČEMU SE PROBLEMATIČNIM OTPADOM SMATRA SVE DOK SE NALAZI KOD PROIZVOĐAČA TOG OTPADA.

PROIZVODNI OTPAD JE OTPAD KOJI NASTAJE U PROIZVODNOM PROCESU U INDUSTRIJI, OBRITU I DRUGIM PROCESIMA, OSIM OSTATAKA IZ PROIZVODNOG PROCESA KOJI SE KORISTE U PROIZVODNOM PROCESU ISTOG PROIZVOĐAČA.

PROIZVOĐAČ OTPADA JE SVAKA OSOBA ČIJOM AKTIVNOŠĆU NASTAJE OTPAD I/ILI KOJA PRETHODNOM OBRADOM, MIJEŠANJEM ILI DRUGIM POSTUPKOM MIJENJA SASTAV ILI SVOJSTVA OTPADA.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE JE NADZIRANI OGRAĐENI PROSTOR NAMIJENJEN ODVOJENOM PRIKUPLJANJU I PRIVREMENOM SKLADIŠTENJU MANJIH KOLIČINA POSEBNIH VRSTA OTPADA.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE ZA GRAĐEVNI OTPAD JE GRAĐEVINA NAMIJENJENA RAZVRSTAVANJU, MEHANIČKOJ OBRADI I PRIVREMENOM SKLADIŠTENJU GRAĐEVNOG OTPADA.

RECIKLIRANJE JE SVAKI POSTUPAK OPORABE, UKLJUČUJUĆI PONOVDNU PRERADU ORGANSKOG MATERIJALA, KOJIM SE OTPADNI MATERIJALI PRERAĐUJU U PROIZVODE, MATERIJALE ILI TVARI ZA IZVORNU ILI DRUGU SVRHU OSIM UPORABE OTPADA U ENERGETSKE SVRHE, ODNOSNO PRERADE U MATERIJAL KOJI SE KORISTI KAO GORIVO ILI MATERIJAL ZA ZATRPAVANJE.

SANACIJA ONEČIŠĆENOG TLA JE SKUP AKTIVNOSTI I RADOVA RADI UKLANJANJA POSLJEDICA ONEČIŠĆENJA TLA OTPADOM KOJIMA SE VRAĆAJU, AKO JE TO MOGUĆE, PRIRODNA SVOJSTVA TLA ILI SE TLO PRIPREMA ZA NOVU NAMJENU.

SAKUPLJANJE OTPADA JE PRIKUPLJANJE OTPADA, UKLJUČUJUĆI PRETHODNO RAZVRSTAVANJE OTPADA I SKLADIŠTENJE OTPADA U SVRHU PRIJEVOZA NA OBRADU.

SKLADIŠTENJE OTPADA JE PRIVREMENI SMJEŠTAJ OTPADA U SKLADIŠTU NAJDUŽE DO GODINU DANA.

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA SU MJERE PODUZETE PRIJE NEGO LI JE TVAR, MATERIJAL ILI PROIZVOD POSTAO OTPAD, A KOJIMA SE SMANJUJU:

- A) KOLIČINE OTPADA UKLJUČUJUĆI PONOVDNU UPORABU PROIZVODA ILI PRODUŽENJE ŽIVOTNOG VIJEKA PROIZVODA,
- B) ŠTETAN UČINAK OTPADA NA OKOLIŠ I ZDRAVLJE LJUDI ILI
- C) SADRŽAJ ŠTETNIH TVARI U MATERIJALIMA I PROIZVODIMA.

UPRAVNO TIJELO JEST UPRAVNO TIJELO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE – GRADA I OPĆINE I UPRAVNO TIJELO JEDINICA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE – ŽUPANIJE I GRADA ZAGREBA, NADLEŽNO ZA POSLOVE ZAŠTITE OKOLIŠA.

ZAHVAT U OKOLIŠU JE SVAKO TRAJNO ILI PRIVREMENO DJELOVANJE ČOVJEKA KOJE MOŽE NARUŠITI EKOLOŠKU STABILNOST ILI BIOLOŠKU RAZNOLIKOST OKOLIŠA ILI NA DRUGI NAČIN MOŽE NEPOVOLJNO UTJECATI NA OKOLIŠ.

ZBRINJAVANJE OTPADA JE SVAKI POSTUPAK KOJI NIJE OPORABA OTPADA, UKLJUČUJUĆI SLUČAJ KAD POSTUPAK KAO SEKUNDARNU POSLJEDICU IMA OBNOVU TVARI ILI ENERGIJE. U DODATKU I. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13) SADRŽAN JE POPIS POSTUPAKA ZBRINJAVANJA KOJI NE ISKLJUČUJE DRUGE MOGUĆE POSTUPKE ZBRINJAVANJA OTPADA.

1. UVOD

Suvremeno gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovoga štetnog utjecaja na okoliš; zatim skupljanje, prijevoz, uporaba, zbrinjavanje i druge djelatnosti u svezi s otpadom te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za odlagališta koja su zatvorena na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način. Sve navedeno treba biti napravljeno tako da se ljudsko zdravlje ne dovede u opasnost, a također se ne smiju koristiti postupci i načini koji mogu naštetiti okolišu. Republika Hrvatska mora smanjiti količinu otpada koju proizvodi, a s postojećim tokovima otpada održivo gospodariti.

Za razliku od dosadašnjih zakona o otpadu, novi zakon kojim se to područje uređuje nazvan je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i njime bi se ono u cijelosti trebalo uskladiti s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. Donio ga je Hrvatski sabor na sjednici koja je održana 15.7.2013. godine i njime se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš tako da se njegove količine u nastanku i/ili proizvodnji smanjuju te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz iskorištavanje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ZoOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva, načela, ciljeve i način gospodarenja, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom te nadležnosti i obveze pri tome, a zatim i lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Kako je spomenuto, njime se u hrvatski pravni poredak prenose više direktiva Europske unije iz područja otpada i gospodarenja njime te utvrđuje okvir za provođenje više europskih uredbi i odluka.

1.1. OKVIR EUROPSKE POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM

Temelji politike gospodarenja otpadom u EU sadržani su u Rezoluciji Vijeća Europe o strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01) koja se temelji na Okvirnoj direktivi o otpadu (74/442/EEC) i ostalim propisima o gospodarenju otpadom u EU.

Utvrđeno je pet osnovnih načela: hijerarhija gospodarenja otpadom, samodostatnost postrojenja za odlaganje, najbolja raspoloživa tehnika, blizina odlaganja otpada i odgovornost proizvođača. Uz navedena načela, u EU postoje i druga načela kojih se nastoje pridržavati sve članice unije, i to su:

- Zajednička definicija otpada u svim državama članicama - definicija otpada iz *Okvirne direktive o otpadu* obvezna je za sve države članice i primjenjuje se za sav otpad bez obzira je li on namijenjen odlaganju ili uporabi. Uz to, lista otpada iz Europske liste otpada pruža zajedničku terminologiju za različite vrste otpada;
- Poticanje čistije proizvodnje i korištenja čistih proizvoda;

- Poticanje razvoja, čistije proizvodnje i potrošnje čistih proizvoda omogućuje smanjivanje utjecaja proizvoda na okoliš tijekom njihova vijeka trajanja što se može postići poboljšanim korištenjem resursa, smanjivanjem emisija iz proizvodnje i gospodarenja otpadom;
- Poticanje korištenja gospodarskih instrumenata - cilj ovog pristupa je utjecati na zaštitu okoliša tržišnim mehanizmima: naknade i pristojbe na stvaranje otpada, promet otpadom i njegovo odlaganje; utržive dozvole za emisije kod proizvodnje otpada, utrživi certifikati za recikliranje; uvozne pristojbe na otpad čije zbrinjavanje izaziva dodatne troškove, itd;
- Reguliranje prometa otpadom - potrebno je propisati sustav kontrole i nadzora prekograničnog prometa otpadom uz obvezu država članica EU na uspostavu nacionalnog sustava za nadzor i kontrolu, kako bi se osigurao visoki stupanj zaštite okoliša i ljudskog zdravlja te osigurala provedba načela o gospodarenju otpadom propisanih Direktivom o otpadu 75/442/EEZ;

Okvir europske politike gospodarenja otpadom sadržan je u Direktivi o otpadu i ukidanju određenih Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2008/98/EC od 19. studenog 2008. godine. Navedenom direktivom se utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi kojima se sprječavaju ili umanjuju štetni učinci proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjuju sveukupni učinci uporabe resursa te poboljšava učinkovitosti te uporabe. Navedena Direktiva definira:

- ključne pojmove vezane uz gospodarenje otpadom (npr. definicije otpada, uporabe, zbrinjavanja, itd.),
- osnovne zahtjeve za gospodarenje otpadom (npr. obveze pravnih subjekata koji provode postupke gospodarenja otpadom),
- obveze u gospodarenju otpadom (npr. obvezu da sve države članice EU moraju izraditi planove gospodarenja otpadom, itd.), i
- osnovna načela gospodarenja otpadom (npr. načelo da se s otpadom postupa na način koji nema negativan učinak na okoliš ili zdravlje ljudi, načelo poticaja primjene hijerarhije otpada
 - sprječavanje, ponovna uporaba, recikliranje, uporaba i zbrinjavanje, načelo onečišćivač plaća
 - troškove gospodarenja otpadom mora snositi posjednik otpada, prethodni posjednici ili proizvođači proizvoda od kojih je otpad pristigao, itd).

Uz navedenu Direktivu o otpadu i ukidanju određenih Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2008/98/EC, okvir europske politike gospodarenja otpadom čine sljedeće Direktive:

- Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2006/21/EC od 15. ožujka, 2006. godine o gospodarenju otpadom od djelatnosti vađenja mineralnih sirovina i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2004/35/EC,
- Direktiva Vijeća 1999/31/EC od 26. travnja, 1999. godine o odlagalištima otpada,

- Direktiva Vijeća 96/59/EC od 16. rujna, 1996. godine o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT),
- Direktiva Komisije 94/67/EC od 16. prosinca, 1994. godine o spaljivanju opasnog otpada,
- Direktiva Vijeća 94/31/EC od 27. lipnja, 1994. godine koja nadopunjuje direktivu 91/689/EEC o opasnom otpadu,
- Direktiva Vijeća 91/689/EEC od 12. prosinca, 1991. godine o opasnom otpadu,
- Direktiva Vijeća od 22. prosinca, 1986. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 75/439/EEC o odlaganju otpadnih ulja (87/101/EEC),
- Direktiva Vijeća od 24. siječnja, 1983. godine kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 78/176/EEC o otpadu iz industrije titan – dioksida (83/29/EEC),
- Direktiva Vijeća od 20. veljače, 1978. godine o otpadu iz industrije titan – dioksida (78/176/EEC),
- Direktiva Vijeća od 15. srpnja, 1975. godine o otpadu (75/442/EEC),
- Direktiva Vijeća od 16. lipnja, 1975. godine o odlaganju otpadnih ulja (75/439/EEC).

Uz navedene Direktive postoji još čitav niz Uredbi i Odluka Vijeća Europske unije i Europske Komisije kojima se propisuje gospodarenje otpadom. Uredbe i odluke se mogu svrstati u četiri osnovne skupine kojima se propisuje:

- okvir gospodarenja otpadom (npr. Odluka Komisije od 21. travnja, 1976. godine kojom se osniva Odbor za gospodarenje otpadom – 76/431/EEC, itd.),
- postupanje s različitim kategorijama otpada (npr. Odluka Komisije od 27. veljače, 2003. godine kojom se utvrđuju norme za obilježavanje dijelova i materijala vozila sukladno Direktivi 2000/53/EC Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima, itd.),
- pošiljke te uvoz i izvoz otpada (npr. Uredba broj 1013/2006 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. lipnja, 2006. godine o otpremi pošiljaka otpada, itd.) i
- građevine za obradu i odlaganje otpada (npr. Odluka Vijeća od 19. prosinca, 2002. godine kojom se utvrđuju kriteriji i postupci za prihvatanje otpada na odlagalište sukladno članku 16. i Prilogu II Direktive 1999/31/EC, itd.).

Okvir Europske politike gospodarenja otpadom je usvojen i ugrađen u Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

1.2. DEFINIRANJE CILJEVA

Sve do 90-ih godina prošlog stoljeća u RH, bila je uobičajena pojava nekontroliranog odlaganja otpada što je predstavljalo značajan problem neodrživog gospodarenje otpadom, a što je rezultiralo negativnim utjecajem na sve sastavnice okoliša. Uz izraženo nedovoljno poštivanje zakonskih propisa komunalna naknada nije bila dovoljna za pokrivanje troškova. Nije bilo učinkovitih instrumenata za gospodarenje otpadom nastalog u poslovnom i javnom sektoru, a građani nisu bili dovoljno upućeni u potrebe razvrstavanja i adekvatnog odlaganja otpada.

Ovakvo stanje je potaknulo sve nadležne institucije u RH na određenje i promjenu ponašanja u smjeru izgradnje primjerenijeg sustavu gospodarenja otpadom što je rezultiralo donošenjem ključnih dokumenata za planiranje i provođenje sustavnih aktivnosti u području gospodarenja otpadom. Tako je, temeljem Zakona o otpadu, Hrvatski sabor 14. listopada 2005. donio Strategiju gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05).

Svrha ove strategije, a temeljeno na općim načelima EU u gospodarenju otpadom, bila je uspostaviti realan okvir unutar kojega će Hrvatska moći smanjiti količinu nastalog, a s otpadom koji je nastao će održivo gospodariti.

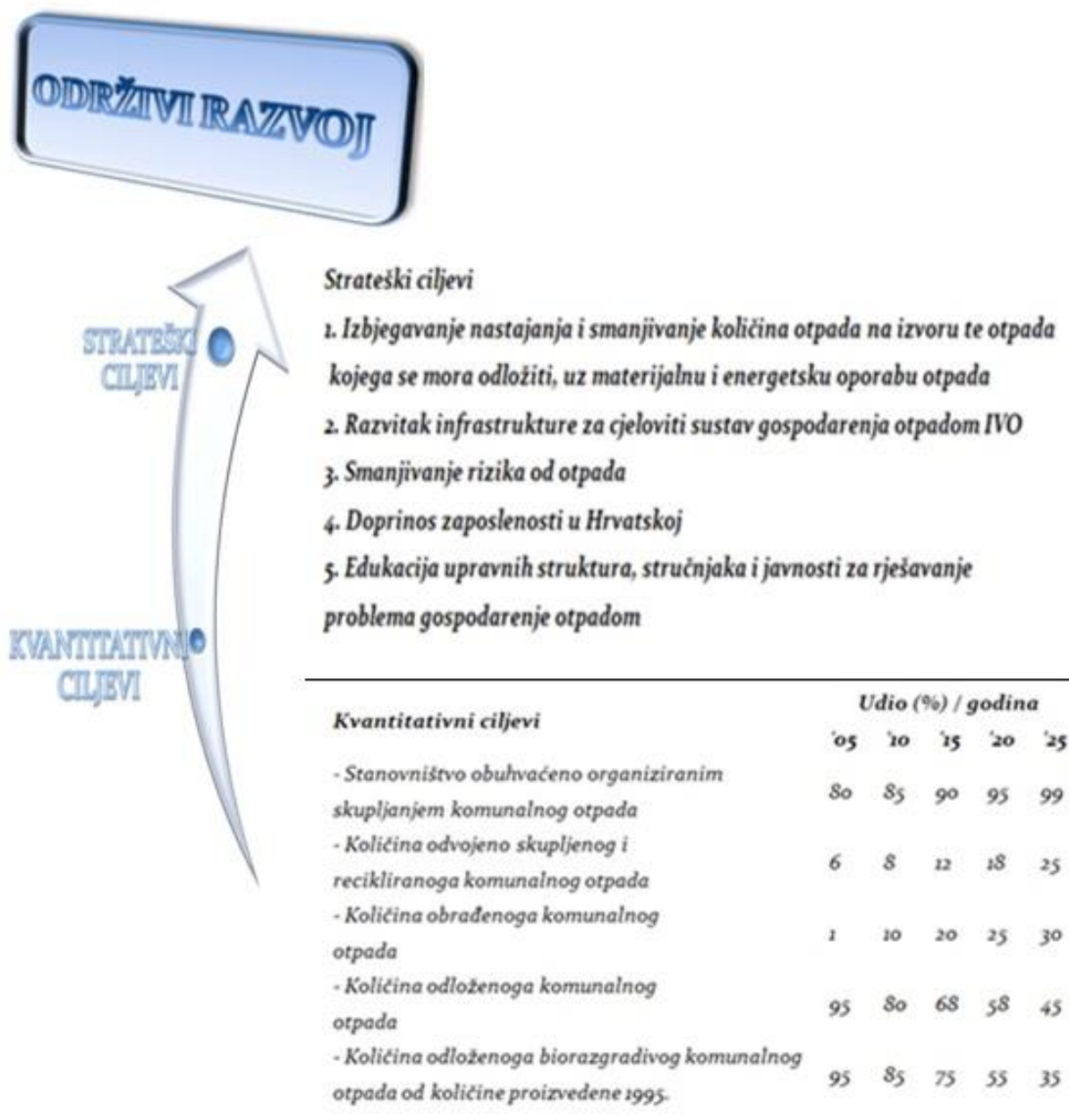
Mjere za ostvarivanje zacrtanog sustava gospodarenja otpadom, koje utvrđuje Strategija temelje se na općim načelima EU. Strategijom gospodarenja otpadom u cilju izbjegavanja i smanjivanja količine i štetnosti otpada, ponovno korištenje i uporaba – materijalna i energetska i odlaganje samo inertnog otpada, korištenje najboljih raspoloživih tehnika u odnosu na troškove i ekološku prihvatljivost, odgovornost proizvođača otpada i provođenje načela „onečišćivač plaća“, uklanjanje nedostataka dosadašnje politike u praksi gospodarenja otpadom, sudjelovanje javnosti u odlučivanju o okolišu i pravo na informaciju i dr. Na ovaj način, tj. polazeći od ove vizije o primjerenom sustavu gospodarenja otpadom, Strategija gospodarenja otpadom definirala je ciljeve i predložila mjere za njihovo postupno ostvarivanje do 2025. godine te je tako dan okvir za uspostavu dugoročno održivog gospodarenja otpadom u RH, a što se željelo postići kroz sljedeće:

- ✓ postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima;
- ✓ zabrana odlaganja otpada na otocima i gradnju pretovarnih stanica s odvojenim prikupljanjem, reciklažom i baliranjem ostatnog otpada i prijevoz u centre na kopnu;
- ✓ posebna zaštita podzemnih voda na krškom području od eventualnog prodora procjednih voda iz odlagališta i drugih građevina;
- ✓ sprječavanje ispuštanja otpada u more, jezera, rijeke i potoke;
- ✓ centar za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta;
- ✓ kontrolirane prioritetne tokove otpada;
- ✓ visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjivanju nezaposlenosti i deficita vanjskotrgovinske bilance;
- ✓ angažman stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija izvodljivosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javno-privatnog partnerstva na bazi najboljih raspoloživih tehnika;

- ✓ jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorske koordinacije za gospodarenje otpadom, što osigurava suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada;
- ✓ edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura.

Ciljevi koje je Strategija gospodarenja otpadom definirala u ovom području bili su strateški i kvantitativni izbor ciljeva polazio je od temeljnih načela i shvaćanja kako postoji hijerarhija gospodarenja otpadom. Ostvarivanje strateških ciljeva jamčilo je jačanje sustava i njegovo funkcioniranje, a kvantitativni ciljevi, određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva.

Slika 1: Strateški i kvantitativni ciljevi gospodarenja otpadom

Odredbama ZoOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red *prvenstva gospodarenja otpadom* i *načela gospodarenja otpadom* u svrhu postizanja gore navedenih ciljeva, opisanih sljedećim poglavljima.

1.2.1. RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

Posljedice neprimjernog gospodarenja otpadom su višestruke: nepovoljno stanje u prostoru, smanjena kakvoća okoliša i kakvoća življenja te nepovoljni učinci na ljudsko zdravlje. Kako bi se izbjegle ove posljedice, potrebno je pridržavati se sljedećih mjera u prvenstvenom redu (hijerarhiji) ispravnog gospodarenja otpadom:

Slika 2: Shematski prikaz prvenstvenog reda gospodarenja otpadom¹

Prvenstvenim redom (hijerarhijom) gospodarenja otpadom u načelu se određuje prvenstvo pri izboru najboljih/najpoželjnijih rješenja za okoliš u okviru okolišnog zakonodavstva i okolišne politike.

¹ Odstupanje od prvenstvenog reda gospodarenja otpadom opravdano je u slučajevima poduzimanja mjera koje imaju najbolji ishod za okoliš i zasnivaju se na razmatranju životnog ciklusa o ukupnim utjecajima pri nastanku i gospodarenju posebnim kategorijama otpada kada je to propisano posebnim propisom.

1.2.2. NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom predstavlja jedno od prioritetnih pitanja zaštite okoliša na raznim institucionalnim razinama. Zakonodavstvo o otpadu među prvim je pravnim aktima Europske unije (EU), povezane s okolišem, koji su definirali zajednička načela kako bi se okoliš zaštitio od neodgovarajućeg zbrinjavanja otpada. Gospodarenje otpadom temelji se na sljedećim načelima:

- „*načelo onečišćivač plaća*“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- „*načelo blizine*“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- „*načelo samodostatnosti*“ – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- „*načelo sljedivosti*“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Provođenje kvalitetnog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje glede zaštite svih sastavnica okoliša ali i ljudskog zdravlja. Ovo pitanje je također jedno od najproblematičnijih područja koje treba uskladiti s dosegnutim standardima u razvijenom dijelu Europske Unije. Dosegnuti suvremeni princip gospodarenja otpadom na svim razinama znači uspostaviti, provoditi i nadzirati cijeli niz aktivnosti, mjera i odluka koje su usmjerene na sprečavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada, organizirano skupljanje otpada, adekvatan prijevoz otpada, oporabu otpada, kao i skrb za odlagališta otpada koja moraju biti opremljena tako da prihvaćaju otpad na zakonski ispravan i održivi način. Navedeno je ujedno i osnovni razlog namjene "Plana gospodarenja otpadom" koji se izrađuje obzirom na područja primjene te isti moraju biti hijerarhijski usklađeni.

Rast količina otpada uzrokovan je porastom životnog standarda i potrošačkih navika, velikim industrijskim rastom koji sa sobom nosi i povećanu proizvodnju otpada uključujući i opasan otpad. Nastojanja da se količina otpada za odlaganje smanji te da se isti zbrine na ekološki prihvatljiv način pokrenuta su još sedamdesetih godina prošlog stoljeća kada su u EU donesene i prve konkretne zakonske odredbe. Danas se navedene odredbe provode i u RH kroz koncept „Cjelovitog sustava gospodarenja otpadom“.

1.2.3. CJELOVIT SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM

Koncept „Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom“ podrazumijeva provođenje cijelog niza mjera koje se odnose na praćenje i postupanje s otpadom od mjesta nastanka pa do mjesta konačnog zbrinjavanja. Mjere se odnose na prihvāt, reciklažu, obradu i zbrinjavanje, i moraju se voditi kriterijima zaštite okoliša, ekonomskim načelima i društvenom prihvatljivošću.

Cjeloviti sustavi gospodarenja otpadom imaju za opći cilj ostvariti pozitivni učinak na kakvoću okoliša kako se generiranjem otpada ne bi narušile postojeće ekološke bilance i ravnoteža.

Navedeno se može postići samo odgovornim i razumnim postupanjem s proizvedenim otpadom čime se jedino može jamčiti društveni razvitak u skladu s prirodom, što je terminološki definirano pojmom održivog razvoja.

U tom smislu osnovne postavke cjelovitog sustava gospodarenja otpadom polaze od načela potpunog nazora otpada od mjesta nastanka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja.

Između ove početne i krajnje točke postoji cijeli niz mjera koje su u postupku provođenja hijerarhijski podređene jedna drugoj. Sukladno zakonskoj regulativi, cjeloviti sustavi gospodarenja otpadom definiraju zbirne radnje u okviru tehničkih i organizacijskih normi koje sukladno tehničkim i ekonomskim polazištima uključuju sljedeće hijerarhijske postavke:

- izbjegavanje nastanka otpada,
- smanjenje količina i vrsta otpada,
- ponovna upotreba otpada za istu namjenu uz obradu,
- recikliranje otpada, iskorištavanje uz obradu,
- obrada otpada,
- odlaganje otpada.

Postavke utjelovljuju smisao IVO (**I**zbjegavanje-**V**rednovanje-**O**poraba) koncepta koja je općeprihvaćena univerzalna koncepcija za postupanje s svim vrstama otpada.

IVO koncept u potpunosti je koncipiran na razini tehničkih propisa gospodarenja otpadom te se u Hrvatskoj postojeći sustav gospodarenja „prikupi i odloži“ postepeno prilagođava navedenom konceptu.

Sustav objedinjuje uporabu velikog broja specifičnih mjera i metoda koje su vezane uz prethodno navedene aktivnosti od izbjegavanja i smanjenja količina otpada, separatnog prikupljanja otpada, uporabe i reciklaže tako prikupljenog otpada, prijevoza i privremenog skladištenja otpada, obrade i konačnog zbrinjavanja.

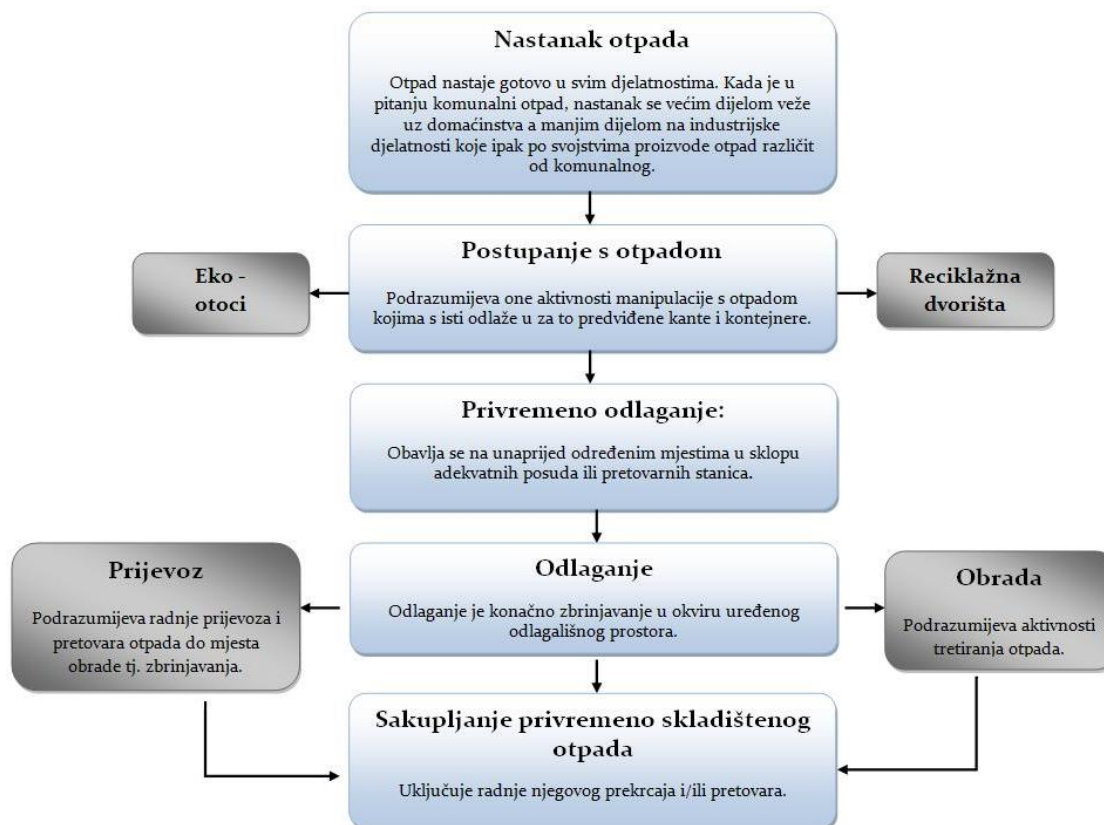
✓ Osnovni čimbenici cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Svaka mjera „Cjelovitog sustava gospodarenja otpadom“ ima specifičnu ulogu u planiranom sustavu gospodarenja otpadom.

Za provođenje prethodno navedenih postavki i mjera koje čine teoretsku osnovu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom potrebno je u praksi definirati čimbenike za njegovo

provođenje. Shema s glavnim čimbenicima cjelovitog sustava gospodarenja otpadom po IVO konceptu prikazana je donjom slikom.

Slika 3: Čimbenici cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Radi se zapravo o principu reduciranja količina proizvedenog otpada na mjestu njegovog nastanka, iskorištavanju vrijednih sastojaka u materijalne i/ili energetske svrhe, te trajnom odlaganju uz strogu primjenu važećih propisa.

S osnovnom svrhom da se cjelokupno gospodarenje otpadom ustroji prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima te uskladi s načelima održivog razvoja na razini Republike Hrvatske, da se maksimalno izbjegne, odnosno smanji nastajanje otpada, smanji na najmanju moguću mjeru nepovoljni utjecaj otpada na ljudsko zdravlje, okoliš i klimu.

IVO koncept, dakle, utjelovljuje put ka definiranim ciljevima zadanim Strategijom gospodarenja otpadom RH.

1.3. INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonskim propisima na snazi, gospodarenje otpadom uključeno je u sve razine uprave (nacionalna, regionalna, lokalna, mjesna), gotovo sva područja gospodarstva – od proizvodnje, potrošnje i svakodnevnog života, te uključuje velik broj raznovrsnih sudionika. Sudionici u sustavu gospodarenja otpadom i njihove najvažnije zadaće koje proizlaze iz zakonskih propisa prikazani su sljedećom shemom:

A) UPRAVNE STRUKTURE

Državna razina

Hrvatski sabor:

- Donošenje Zakona o održivom gospodarenju otpadom i drugih relevantnih propisa
- Donošenje Strategije gospodarenja otpadom

Saborski odbori:

- Davanje mišljenja o pojedinim zakonima i dokumentima

Vlada Republike Hrvatske:

- Donošenje Plana gospodarenja otpadom
- Donošenje uredbi
- Mandatno određivanje lokacija građevina u sustavu gospodarenja otpadom

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode:

- Priprema novog zakonodavstva
- Priprema novih standarda
- Priprema strategije gospodarenja otpadom i plana gospodarenja otpadom RH
- Donošenje provedbenih propisa
- Priprema izvješća o stanju okoliša i programa zaštite okoliša
- Odobravanje zahtjeva na temelju procjena utjecaja na okoliš
- Izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom (osim za odlagališta inertnog otpada)
- Inspekcija i nadzor nad provedbom zakona i podzakonskih akata
- Gospodarenje opasnim otpadom (provedba mjera)
- Nadzor nad AZO-om i FZOEU-om

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost:

- Ubriranje naknada (naknade za vozila na motorni pogon, onečišćavanje zraka oksidima sumpora i dušika i ugljikovim dioksidom, opterećenje okoliša opasnim i neopasnim tehnološkim (industrijskim otpadom)
- Financiranje projekata i određivanje uvjeta za dodjelu sredstava (sanacija odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, obrada otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, poticanje čistije proizvodnje i izbjegavanje emisija u proizvodnim procesima)

Državni zavod za mjeriteljstvo i Hrvatska akreditacijska agencija:

- Akreditacija ispitnih laboratorija
- Standardizacija oznaka
- Standardizacija pojmova u području gospodarenja otpadom
- Izdavanje odgovarajućih normi

Agencija za zaštitu okoliša (AZO):

- Priprema izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša
- Razvoj i koordinacija jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO)
- Razvoj pokazatelja za praćenje stanja na području otpada, određivanje i izrada prioritarnog seta pokazatelja
- Suradnja s Europskom agencijom za okoliš
- Vodi Registar onečišćenja okoliša
- Potrebna je prijava svih subjekata s područja općine koji su proizvođači/skupljači/oporabitelji otpada

Regionalna razina

Županijske vlasti:

- Dostavljanje godišnjih izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom RH i objedinjenih izvješća JLS Ministarstvu zaštite okoliša i Agenciji zaštite okoliša i objavljivanje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama
- Izdavanje suglasnosti na Plana gospodarenja otpadom JLS
- Određivanje lokacije građevina za gospodarenje otpadom u dokumentima prostornog uređenja (kazeta za zbrinjavanje azbesta, pretovarne stanice)

Lokalne vlasti:

- Izrada Planova gospodarenja otpadom i određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom (reciklažna dvorišta) u prostornim planovima
- Provedba mjera za gospodarenje miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, otpadnim papirom, metalom, staklom plastikom, tekstilom i krupnim (glomaznim) otpadom
- Provedba izobrazno – informativnih aktivnosti
- Provedba akcija prikupljanja otpada

Ostali sudionici

Proizvođači i uvoznici proizvoda i otpada:

- Pravne i fizičke osobe aktivnošću kojih nastaje otpad (kućanstva, gospodarstvo, javni sektor) sudjeluju u sustavu gospodarenja otpadom na razini države, jedinice regionalne i lokalne samouprave ovisno o načinu i stupnju organiziranosti te znanju, svijesti i informiranosti
- Dostavljanje planova gospodarenja otpadom nadležnom tijelu
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima

Tvrtke za gospodarenje otpadom:

- Prikupljanje i prijevoz otpada te upravljanje građevinama i postrojenjima za gospodarenje otpadom
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima

Konzultantske tvrtke, strukovne organizacije i udruge:

- Provođenje aktivnosti kojima se unapređuju praksa, svijest, informiranost i potiče sudjelovanje

1.4. OBAVEZE OPĆINE ČAVLE

Člankom 28. ZoOGO, definiraju se obaveze jedinica lokalne samouprave:

- OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA, I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

JLS dužna je osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Nadalje, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13 i 153/13). Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se u AZO, a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga AZO.

- OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Sukladno ZoOGO, jedinica lokalne samouprave obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZoOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu sa načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. S tim u svezi, Republika Hrvatska će do dana 01. siječnja, 2015. godine putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do dana 01. siječnja, 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Pritom se posebno ističe sljedeće - d bi jedinica lokalne samouprave mogla izvršiti izložene obveze koje propisuje ZoOGO, potrebno je da prethodno bude donesen i da stupi na snagu relevantan podzakonski propis - uredba Vlade Republike Hrvatske o načinu gospodarenja komunalnim otpadom u vezi propisanih obveza jedinice lokalne samouprave, zatim u svezi graničnih količina miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja i načina obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Propisani rok za donošenje ove uredbe je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ZoOGO, odnosno 23. srpanj, 2014. godine. Od dana stupanja na snagu navedene uredbe, jedinica lokalne samouprave je dužna u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno slijedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
- uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZoOGO i navedene uredbe,

- donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.
- OSIGURATI SPRJEČAVANJE ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA

Jedinica lokalne samouprave mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZoOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- ✓ uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- ✓ uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- ✓ provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

- OSIGURATI PROVEDBU PLANA

ZoOGO je propisano je da je Vlada Republike Hrvatske u obvezi donijeti Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske najkasnije do dana 31. prosinca, 2014. godine i to na propisani način i u propisanom sadržaju.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje navedeni zakon određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Po donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu mjera propisanih Planom.

O provedenim mjerama propisanih Planom, jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, te ga objavljuje ga u svom službenom glasilu.

- OSIGURATI DONOŠENJE I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Temeljem ZoOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za određeni period primjene (6 godina). Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZoOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi, po pravilima, održivog gospodarenja otpadom. Njihova je glavna svrha dati pregled tokova otpada i mogućnosti postupanja s njim. Podrobnije, njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije,
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je potrebno gospodariti, nadalje, osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti,
- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada,
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

- OSIGURATI PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

- OSIGURATI MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području AZO-u do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

1.4.1. OPSEG PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ČAVLE

Svrha donošenja PGO je, temeljeno na načelima EU, definirati okvir za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Sukladno Članku 21. ZoOGO, Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

- 1. Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.*
- 2. Podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.*
- 3. Podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.*
- 4. Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.*
- 5. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.*
- 6. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.*
- 7. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.*
- 8. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.*
- 9. Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana.*
- 10. Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.*
- 11. Rokove i nositelje izvršenja Plana.*

Sadržaj se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom², budući da su, sukladno članku 28. ZoOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje s otpadom iz skupine ključnih brojeva otpada 20 00 00³ (komunalni otpad (otpad iz domaćinstava, trgovine, zanatstva i slični otpad iz proizvodnih pogona i institucija), uključujući odvojeno prikupljene frakcije)).

² Komunalni otpad - je otpad iz kućanstava te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Komunalni otpad u Katalogu otpada razvrstan je uglavnom u grupu ključnog broja 20 i može biti razvrstan u grupu ključnog broja 15 01 (ambalažni otpad izdvojen iz komunalnog otpada).

³ Sukladno Katalogu otpada koji je dio Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05 i 39/09).

Zakonom je, dakle, propisano da Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba, među ostalim, obvezno sadrži popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te rokove i nositelje izvršenja Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Dakle isti, kao planski dokument niže razine mora biti u potpunosti usklađen sa planskim dokumentom više razine. Navedeno svakako razumijeva da Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske mora biti donesen prije donošenja Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) planski je dokument za koji definira ciljeve te predlaže mjere za njihovo postupno ostvarivanje do 2025. godine. Prvi provedbeni dokument Strategije, donesen 2007. godine - Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11), definirao je egzaktnu postupku za ostvarenje ciljeva.

Temeljem navedenog, okvir za izradu drugog provedbenog dokumenta – Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj je Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), postojeći zakonski propisi i smjernice Europske Unije (EU). Stoga, planski dokument nižeg reda – PGO, koji se donosi u svrhu ispunjenja obaveza propisanih pozitivnim zakonskim propisima, a u skladu s prvenstvenim redom gospodarenja otpadom, strateškim i kvantitativnim ciljevima Strategije, ne može biti u suprotnosti s Planom.

Nadalje, ZoOGO ne propisuje obvezu jedinice područne (regionalne) samouprave na donošenje "županijskoga" Plana gospodarenja otpadom, kako je to ranije bilo propisano odredbama Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09). Postojeći planovi gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave koji su doneseni do dana stupanja na snagu ZoOGO (srpanj, 2013.), ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni i to isključivo u dijelu u kojem nisu u suprotnosti sa odredbama Plana i ZoOGO.

2. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI ČAVLE

Ovom točkom dani su osnovni podaci o Općini Čavle, njenom makro i mikro smještaju, zemljopisne značajke, demografske karakteristike i gospodarska obilježja, te ostali podaci relevantni za problematiku gospodarenja otpadom na području Općine.

Općina Čavle smještena je u središtu Primorsko – goranske županije u okviru tzv. Riječkog prstena. Zemljopisno gledano, Općina Čavle graniči na sjeveru s Gradom Čabrom, na sjeverozapadu s Općinom Jelenje, zapadu i jugozapadu s Gradom Rijekom, jugu i jugoistoku s Gradom Bakrom, te u konačnici na samom zapadu, sa Općinom Lokve i Gradom Delnice.

Slika 4: Položaj Općine Čavle u PGŽ

Područje Općine Čavle prostire se dolinom Rječine (210 m n.v.), preko platoa Grobničkog polja (260-320 m n.v.) i terasastih padina Obruča (1378 m n.v.), Grleša (1.332 m n.v.), Crnog vrha (1335 m n.v.), Jasenovice (1338 m n.v.), područja Platka, Velikog i Malog Sniježnog do padina Snježnika, Guslica (1490 m n.v.), Međuvrha (1460 m n.v.) pa sve do Velikog Risnjaka (1528 m n.v.). U geografskom pogledu prostire se od Primorja pa do višeg područja Gorskog

Kotara. Iako je ovo područje relativno malo, zbog specifičnosti reljefa i geološke građe obuhvaća pedološki različite tipove tala i različite tipove vegetacije, što je i odraz različite klime.

Površina Općine Čavle iznosi 84,21 km². Ukupan broj stanovnika prema popisu iz 2011. godine je 7.220 stanovnika, gdje su Čavle središnje naselje, s 1.358 stanovnika. Gustoća naseljenosti Općine Čavle iznosi 85,73 stanovnika/km². U sastavu Općine nalazi se 10 naselja: Buzdohanj, Cernik, Čavle, Grobnik, Ilovik, Mavrinci, Podčudnić, Podrvanj, Soboli i Zastenice.

Prema aktualnoj regionalizaciji, područje Općine Čavle pripada riječkoj makroregiji, te, zbog neposredne blizine Rijeke, većina naselja ima u potpunosti karakter riječkih satelitskih naselja.

Tabela 1: Broj stanovnika Općine Čavle po naseljima

NAZIV NASELJA	BROJ STANOVNIKA 2001. GODINE	BROJ STANOVNIKA 2011. GODINE
BUZDOHANJ	1.311	1.517
CERNIK	1.344	1.397
ČAVLE	1.248	1.358
GROBNIK	382	421
ILOVIK	14	14
MAVRINCI	999	1.021
PODČUDNIĆ	464	470
PODRVANJ	426	461
SOBOLI	198	172
ZASTENICE	363	389
SVEUKUPNO	6.749	7.220

Primarni gospodarski sektor na području Općine Čavle predstavljaju poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo, dok industrija, građevinarstvo i obrt predstavljaju sekundarni sektor. U ukupnoj gospodarskoj strukturi općine najznačajniju razvojnu ulogu imaju građevinarstvo i

proizvodni obrt. Industrijska proizvodnja je zastupljena u većoj mjeri u srednjim i manjim proizvodnim pogonima.

OSNOVNE GOSPODARSKE GRANE NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE:

- Građevinski i proizvodni obrt
- Prijevoz, skladištenje
- Proizvodne djelatnosti
- Servisne i uslužne djelatnosti

2.2. POSTOJEĆE STANJE SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE

Kako bi se mogli odrediti ciljevi Plana gospodarenja otpadom, potrebno je napraviti pregled postojećeg stanja. On služi kao polazište te identificira potrebu za daljnjim razvojem sustava. Nadalje, pregled postojećeg stanja nužan je za daljnju procjenu postignuća u usporedbi s definiranim ciljevima.

2.2.1. PRIKUPLJANJE OTPADA

Na području Općine Čavle, uslugu prikupljanja i odvoza komunalnog otpada obavlja tvrtka KD Čistoća d.o.o. iz Rijeke koje je u vlasništvu gradova Rijeka, Kastav, Bakar i Kraljevica, te Općina Čavle, Viškovo, Kostrena, Klana i Jelenje. Poslovni udio Općine Čavle iznosi 2,30 %. U ovom trenutku tvrtka KD Čistoća d.o.o. raspolaže adekvatnim sustavom transportnih jedinica za sakupljanje i prijevoz otpada, a koji je prilagođen uspostavljenom sustavu prikupljanja putem postavljenih posuda i kontejnera. Sustavom usluge zbrinjavanja komunalnog otpada obuhvaćeno je 100% stanovnika Općine Čavle. Vozni park kojim raspolaže komunalno društvo Čistoća d.o.o Rijeka prikazan je sljedećom tabelom.

Tabela 2: Vozni park komunalnog društva Čistoća d.o.o. Rijeka

VRSTA VOZILA	BROJ VOZILA
SPECIJALNA VOZILA (AUTO-SMEČARI) NAMIJENJENI PRIJEVOZU MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KAPACITETA OD 4 DO 20 M ³	26
SPECIJALNA VOZILA NAMIJENJENA PRIJEVOZU GLOMAZNOG KOMUNALNOG OTPADA I NEOPASNOG PROIZVODNOG OTPADA KAPACITETA OD 3 DO 20 M ³	
- podizači	11
- kiperi	2

VRSTA VOZILA	BROJ VOZILA
- sandučari	1
- grajferi	4
SPECIJALNA VOZILA NAMIJENJENA PRIJEVOZU POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA	
- auto-smećari	5
- porteri	10

Od 2012. godine na web stranicama KD Čistoća d.o.o. Rijeka moguće je putem GIS aplikacije pretraživati lokacije spremnika za pojedinačne kategorije otpada.

SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE DIJELI SE NA:

- ⇒ *sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstava,*
- ⇒ *sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva,*
- ⇒ *sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,*
- ⇒ *sustav prikupljanja posebnih kategorija otpada.*

1. SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA IZ KUĆANSTAVA

Komunalni otpad iz kućanstava prikuplja se putem spremnika kapaciteta 1.100 l, kojih je na javnim površinama postavljeno 363 komada. Spremnici su konstruirani tako da onemoguće rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se specijalnim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa, konstruiranima tako da se onemogući rasipanje otpada, te širenje mirisa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se tri (3) puta tjedno.

2. SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva.

3. SUSTAV PRIKUPLJANJA KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Krupni (glomazni) komunalni otpad s područja Općine Čavle prikuplja se putem velikih spremnika zapremine 5 m³ i dežurne službe grajfera. Glomazni otpad prikuplja komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka te odvozi u reciklažna dvorišta na razvrstavanje i daljnje

adekvatno postupanje po vrstama otpada. Također, građanima je omogućeno da sami dovezu glomazni kućni otpad u količini jedne poluprikolice (cca 1 – 2 m³) u RD Pehlin ili RD Mihačeva Draga koji se nalaze na području Grada Rijeke. Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka za područje Općine Čavle besplatno osigurava 69 spremnika za krupni (glomazni) komunalni otpad godišnje.

4. SUSTAV PRIKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA

Od posebnih kategorija otpada na području Općine Čavle prikuplja se papir, plastika/metal/staklo, višeslojna (tetrapak) ambalaža i tekstil. Navedeni otpad prikuplja se na sljedeći način:

- 9 eko otoka, svaki sa tri posude zapremine 2.000 l za odlaganje papira, višeslojne (tetrapak) ambalaže i zajedničko odlaganje staklene, metalne i plastične ambalaže.
- 2 eko otoka za papir sa jednom posudom zapremine 2.000 l.
- za prikupljanje papira koristi se i šest (6) posuda zapremine 1.100 l.
- za prikupljanje višeslojne (tetrapak) ambalaže koristi se i pet (5) posuda zapremine 1.100 l.
- za prikupljanje starog tekstila koriste se dva spremnika.

Iz trgovačkih i drugih poslovnih objekata organiziran je poseban sustav sakupljanja kartonske ambalaže te njezino izdvajanje direktno iz posuda za miješani komunalni otpad.

Sustav zbrinjavanja posebnih vrsta otpada, organiziran je na način da sav karton te višeslojna ambalaža koju prikupi KD Čistoća d.o.o. Rijeka završi na privremenom skladištu u sklopu RD Mihačeva Draga gdje se preša, balira i skladišti do predaje ovlaštenim sakupljačima. Skupljeni papir, te miješana plastična, staklena i metalna ambalaža odvoze se direktno jednom od koncesionara, tvrtke Metis d.d. Rijeka.

Također su se na području Grada Rijeke, ali za potrebe građana svih 9 JLS koje su suvlasnici KD Čistoća d.o.o. Rijeka, pa tako i Općine Čavle, izgradila i stavila u funkciju reciklažna dvorišta na Pehlinu i u Mihačevoj Dragi, namijenjena građanima za izdvajanje svih vrijednih komponenti iz otpada, te u sklopu reciklažnog dvorišta u Mihačevoj Dragi pripremljeno privremeno skladište vrijednog otpada sa sortirnicom i uređajem za njegovo prešanje i baliranje. Unutar reciklažnih dvorišta prikuplja se i sav otpad drvenog porijekla, obrađuje razvrstavanjem i drobljenjem, te odvozi putem ovlaštene tvrtke na daljnje zbrinjavanje.

Maseni udio izdvojenog otpada u odnosu na masu ukupno prikupljenog otpada iznosi između 4 i 5%, odnosno volumni udio posebnih vrsta otpada izdvojenih iz ukupno prikupljenog otpada iznosi oko 11%.

2.2.2. ZBRINJAVANJE OTPADA

Na području Općine Čavle, odvoz komunalnog otpada obavlja tvrtka KD Čistoća d.o.o. iz Rijeke. KD Čistoća d.o.o. Rijeka upravitelj je odlagališta neopasnog otpada Viševac od samih početaka njegovog korištenja, tj. od 1964. godine. Od tada pa do kraja 2011. godine, dakle gotovo 50 godina, na Viševac se odlagao komunalni i neopasni proizvodni otpad s područja Riječkog prstena i procjena je da je ukupno odloženo 1,8 milijuna m³ otpada.

Od 01. siječnja, 2012. godine odlagalište neopasnog otpada Viševac je zatvoreno. Sanacija odlagališta započela je, uz simultano odlaganje komunalnog otpada, još 2005. godine. Završetak radova sanacije planira se polovinom 2014. godine, uz trenutno izvođenje radova rekultivacije gornjeg sloja i gradnju pročistača kondenzacijskih voda koja nastaju prikupljanjem odlagališnog plina.⁴

Kao prijelazna faza od zatvaranja odlagališta Viševac do otvaranja Centra za gospodarenje otpadom (CGO) Mariščina planirana je izgradnja Faze «0-1» CGO Mariščina.

GRAĐEVINA ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE OTPADA FAZA «0-1» CGO MARIŠČINA

Obzirom da odlagalište Faze «0-1» CGO Mariščina nije bilo izgrađeno a da je odlagalište neopasnog otpada Viševac zatvoreno, od 01. siječnja, 2012. godine, kao prenosnica prijelaznog perioda uvelo se baliranje otpada i privremeno skladištenje baliranog otpada, najprije u sklopu odlagališta Viševac, a od 01. lipnja, 2012. godine nakon provedenog postupka dobivanja lokacijske i građevinske dozvole za zahvat u prostoru, te uporabne dozvole, na platou u obuhvatu CGO Mariščina.

Nakon primitka uporabne dozvole za odlagališne kazete Faze «0-1» CGO Mariščina koja je izdana 12. rujna, 2012. godine, prekinut je postupak baliranja te se započelo privremeno skladištenje otpada u odlagališne kazete čija je zapremina dovoljna za odlaganje otpada oko 2 godine, do kada se očekuje i početak funkcioniranja CGO Mariščina. Odlagališne kazete kao i kompletna Građevina za privremeno skladištenje otpada Faza «0-1» CGO Mariščina izgrađene su po svim standardima koji osiguravaju sprječavanje štetnog utjecaja na okoliš.

Izgrađena je pristupna cesta unutar odlagališta, ulazno izlazna zona s kontrolnom rampom, čuvarskom kućicom, platoom za pranje kotača vozila, mosnom vagom, spremnicima za procjednu vodu, ostalom potrebnom infrastrukturnom instalacijom, prostorima potrebnim za radnike, te tri odlagališne kazete. Oko odlagališta postavljena je zaštitna ograda visine 200 cm. Za izvedbu odlagališta izvršen je iskop za tri kazete cca 2-5 m od kote 501,5 m n.m, i to površine cca 1 ha.

U sklopu građevine za privremeno skladištenje otpada Faza «0-1» CGO Mariščina izgrađena je kompletna infrastruktura (vodoopskrba, kanalizacija, hidrantska mreža, elektroinstalacija).

⁴ U nastavku sanacije planirana je izgradnja plinskog generatora za zbrinjavanje odlagališnog plina i to snage cca 1 MW proizvodnje električne energije. Trenutno se zbrinjavanje plina vrši spaljivanjem na postavljenim bakljama snage 600 m³/h odnosno 1000 m³/h, dok se postrojenje za proizvodnju električne energije planira pustiti u pogon krajem 2014. godine.

Slika 5: Faza «0-1» CGO Marišćina

Uz pojačane aktivnosti na izdvajanju posebnih vrijednih vrsta otpada, poduzete su i značajne aktivnosti na razdvajanju i zbrinjavanju glomaznog komunalnog te drvenog otpada nastalog održavanjem zelenih javnih površina koji se drobe i predaju daljnjim korisnicima.

Također uz sprečavanje odlaganja glomaznog otpada maksimalno se ograničio prihvrat neopasnog proizvodnog otpada. Prima se samo neopasni otpad koji trenutno nije moguće zbrinuti na drugi način.

Tehnologija odlaganja sastoji se od slijedećih operacija koje se periodički ponavljaju:

- istresanje otpada iz kamiona na istovarnim rampama,
- prihvrat otpada utovarivačem i rasprostiranje do mjesta ugradnje,
- zbijanje otpada tzv. kompaktorom,
- dnevno tretiranje odloženog otpada kemijsko mikrobiološkim sredstvima za ubrzanje i poboljšanje organske razgradnje te smanjenje neugodnih mirisa.
- dnevno prekrivanje odloženog otpada s minimalno 10 cm inertnog materijala, te privremeno prekrivanje PE folijom.

Kao što je projektom te Vodopravnom dozvolom i predviđeno, procjedne vode skupljaju se u spremnicima, odakle se odvoze na fekalnu stanicu u sklopu gradskog uređaja za pročišćavanje.

Za navedeni način zbrinjavanja otpada KD Čistoća d.o.o. posjeduje Privremenu dozvolu korištenja na vremenski rok do 31. prosinca, 2014. godine, a samo odlagalište ima dozvolu da se može koristiti u roku od tri godine od početka skladištenja otpada, što znači do kraja 2015. godine.

2.2.3. MBO POSTROJENJE

Radovi koji prethode izgradnji CGO Mariščina već su započeli. Izgrađena je i predana na upravljanje Županijskoj upravi za ceste obilazna cesta, a stara će se koristiti kao interna prometnica budućeg Centra. Osigurana su i bespovratna sredstva za financiranje prve faze realizacije projekta. Europska unija sudjeluje u financiranju projekta s učešćem od 70,95% što iznosi 25,5 milijuna eura temeljem Odluke Europske komisije o sufinanciranju projekta od siječnja 2013. godine. Potpisom Ugovora o financiranju od 30. svibnja 2011. godine osigurano je nacionalno učešće u sufinanciranju sa 29,1% od čega su većina bespovratna sredstva. Od tog iznosa 2 milijuna eura financira Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, a Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka i Ekoplus zajedno 8,5 milijuna eura korištenjem zajma iz sredstava EIB-a. Sukladno odredbama zakona o prostornom uređenju i gradnji, Ekoplus d.o.o. Rijeka prijavio je nadležnim tijelima početak gradnje, a 1. ožujka 2013. godine započeli su radovi na gradnji CGO Mariščina, postrojenja temeljenog na MBO tehnologiji.

MBO (eng. Mechanical Biological Treatment - MBT) koncept zbrinjavanja otpada razvio se u Njemačkoj kao posljedica težnje da se reducira količina biorazgradivog otpada koji je do tada odlagan na odlagalištima te da se sustavom automatske separacije omogući povrat korisnih sirovina iz otpada. Ubrzo se MBO tehnologija proširila i na ostale europske zemlje Austriju, Italiju, Švicarsku, Francusku, Veliku Britaniju i druge. MBO tehnologija obuhvaća dva ključna procesa: mehaničku (M) i biološku (B) obradu otpada, pri čemu se različiti elementi M i B procesa mogu konfigurirati na različite načine kako bi se dobio širok raspon specifičnih ciljeva kao što su:

- maksimiziranje količine obnovljivih sirovina (staklo, metali, plastika, papir, i dr.)
- proizvodnja komposta
- proizvodnja visoko kvalitetnog krutog goriva iz otpada (GIO) definiranih svojstava
- proizvodnja bio stabiliziranog materijala za odlaganje (biorazgradiva komponenta)
- proizvodnja bioplina za proizvodnju topline i/ili električne energije

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja. Osnova za definiranje tokova komunalnog otpada i izradu bilanci je poznavanje njegovih količina od najmanje organizacijske razine do najviše zbog dugogodišnjeg zanemarivanja praćenja stanja na području gospodarenja otpadom, pa tako, među ostalim i praćenja kretanja njegovih količina, do izrade ovog plana točne količine otpada nisu precizno utvrđene na županijskoj razini koja bi, prema Strategiji, trebala postati najmanja organizacijska jedinica i koja bi trebala biti nositelji sustava gospodarenja otpadom.

Na području Općine Čavle prikuplja se miješani komunalni otpad, krupni (glomazni) komunalni otpad te papir, plastika, metal, staklo, višeslojna ambalaža i tekstil. Također, komunalno društvo Čistoća d.o.o. od proizvođača preuzima i neopasni proizvodni otpad. Nakon što se iz ukupne količine komunalnog, glomaznog i neopasnog proizvodnog otpada izdvoji sve što je vrijedno i predstavlja izvor sekundarne sirovine, preostali dio otpada se odlaže. Iz tog se razloga podaci o sakupljenim i odloženim količinama otpada razlikuju.

3.1. UTVRĐIVANJE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Kvalitativne i kvantitativne karakteristike otpada utvrđuju se iz sljedećih razloga:

- *određivanje osnovne i specifične strukture gdje se utvrđuje standardni maseni sastav,*
- *kontroliranje promjene standardnog masenog sastava obzirom na porijeklo otpada,*
- *promjene odnosa mase i volumena otpada što predstavlja sve prisutniji kriterij za definiranje efikasnosti provedbe primarne selekcije.*

Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja, dostignut nivo komunalne higijene i slično.

SASTAV KOMUNALNOG OTPADA

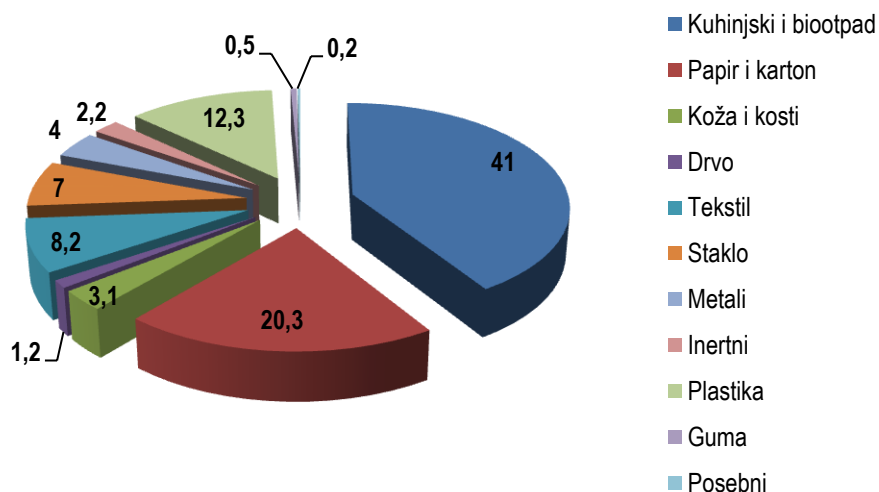
Cjeloviti podaci o sastavu komunalnog otpada na razini Primorsko – goranske županije ne postoje, pa tako ni za Općinu Čavle. Stoga su kao relevantni podaci u vezi sastava komunalnog otpada uzeti podaci o prosječnom sastavu otpada za primorski dio Hrvatske iz „Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2007. – 2015. godine“.

Tabelom 3 i pripadajućim dijagramom na Slici 6 prikazan je prosječni godišnji sastav komunalnog otpada.

Tabela 3: Prosječni godišnji sastav komunalnog otpada

KOMPONENTA OTPADA	MASENI UDIO (%)
KUHINJSKI I BIOOTPAD	41,0
PAPIR I KARTON	20,3
KOŽA I KOSTI	3,1
DRVO	1,2
TEKSTIL	8,2
STAKLO	7,0
METALI	4,0
INERTNI	2,2
PLASTIKA	12,3
GUMA	0,5
POSEBNI	0,2

Slika 6: Prosječni godišnji sastav komunalnog otpada

OSNOVNA FIZIKALNA SVOJSTVA KOMUNALNOG OTPADA

Budući da ne postoje podaci vezani uz fizikalno – kemijske pokazatelje komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištu, isti se daju u okviru predmetne dokumentacije na razini literaturnih podataka, a svojstveni su za pojedine sastavne komponente proizvedenog krutog komunalnog otpada. Niže prikazanim tabelama dati su relevantni fizikalno – kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente komunalnog otpada.

Tabela 4: Sadržaj vlage po pojedinim komponentama otpada

KOMPONENTA	SADRŽAJ VLAGE (%)	TIPIČNI SADRŽAJ VLAGE (%)
OSTACI HRANE	50-80	70
PAPIR	4-10	6
KARTON	4-8	5
PLASTIKA	1-4	2
TEKSTIL	6-15	10
GUMA	1-4	2
KOŽA	8-12	10
ZELENI OTPAD	30-80	60
DRVO	15-40	20
ORGANSKI OTPAD	10-60	25
STAKLO	1-4	2
LIMENKE	2-4	3
NE-ŽELJEZNI METALI	2-4	2
ŽELJEZNI METALI	2-6	3
GRAĐEVNI OTPAD	6-12	8

Tabela 5: Morfološki oblik pojedinih komponenti otpada

KOMPONENTA	PODRUČJE VELIČINE (mm)	TIPIČNA VELIČINA (mm)
HRANA	0-200	100
PAPIR	100-500	350
KARTON	100-500	350
PLASTIKA	0-400	200
STAKLO	0-200	100
METALI	0-200	100

KOMPONENTA	PODRUČJE VELIČINE (mm)	TIPIČNA VELIČINA (mm)
TEKSTIL	0-300	150
PRAŠINA, PEPEO	0-100	25

Tabela 6: Gustoća pojedinih komponenti otpada

KOMPONENTA	GUSTOĆA (kg/m ³)	TIPIČNA GUSTOĆA (kg/m ³)
OSTATCI HRANE	120-480	290
PAPIR	30-130	85
KARTON	30-80	50
PLASTIKA	30-130	65
TEKSTIL	30-100	65
GUMA	90-200	130
KOŽA	90-260	160
ZELENI OTPAD	60-225	105
DRVO	120-320	240
ORGANSKI OTPAD	90-360	240
STAKLO	160-480	195
LIMENKE	45-160	90
NE-ŽELJEZNI METALI	60-240	160
ŽELJEZNI METALI	120-1200	320
PEPEO, CIGLA I SL.	320-960	480

3.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG, ODVOJENO SAKUPLJENOG I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA

Količine otpada generirane na području Općine Čavle prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL
- PROBLEMATIČNI OTPAD - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Podaci o količinama miješanog otpada prikupljenog na području Općine Čavle u posljednjih 5 godina zatraženi su i dobiveni od Komunalnog društva Čistoća d.o.o. Rijeka. Sakupljene/prevezene količine miješanog komunalnog otpada, te obrađene/odložene količine miješanog komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine prikazane su Tabelama 7 i 8.

Tabela 7: Evidentirane količine sakupljenog/prevezenog miješanog komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD KBO 20 03 01	2009.	8.278,00	1.481,71
	2010.	7.864,00	1.258,24
	2011.	5.297,00	847,52
	2012.	4.796,00	767,36
	2013.	4.035,00	777,30

Količine miješanog komunalnog otpada sakupljene i prevezene s područja Općine Čavle u razdoblju od 2009. do 2013. godine iznose 30.270,00 m³, odnosno 5.132,13 t.

Tabela 8: Evidentirane količine obrađenog/odloženog miješanog komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD KBO 20 03 01	2009.	8.278,00	1.484,71
	2010.	7.857,00	1.257,12
	2011.	5.337,00	853,92
	2012.	4.796,00	767,36
	2013.	4.046,00	779,72

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Članak 29., stavak 11.

Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisuje ministar naputkom.

Podaci o količinama prikupljenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Čavle prikazane su Tabelom 9.

Krupni (glomazni) komunalni otpad s područja Općine Čavle se prikuplja putem velikih spremnika kapaciteta 5 m³ i dežurne službe grajfera. Glomazni otpad prikuplja KD Čistoća d.o.o. Rijeka te odvozi u reciklažna dvorišta na razvrstavanje i daljnje adekvatno postupanje po vrstama otpada. Također, građanima je omogućeno da sami dovezu glomazni kućni otpad u količini jedne poluprikolice (cca 1 – 2 m³) u Reciklažno dvorište Pehlin ili Reciklažno dvorište Mihačeva Draga koji se nalaze na području Grada Rijeke.

Tabela 9: Evidentirane količine sakupljenog/prevezenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD KBO 20 03 07	2009.	2.044,00	204,40
	2010.	1.903,00	190,30
	2011.	1.485,00	148,50
	2012.	943,00	94,30
	2013.	1.345,00	156,22

Tabela 10: Evidentirane količine obrađenog/odloženog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD KBO 20 03 07	2009.	2.045,00	204,50
	2010.	1.903,00	190,30
	2011.	1.487,00	148,70
	2012.	391,60	39,16
	2013.	1.004,50	116,19

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Trenutno se na području Općine Čavle biorazgradivi komunalni otpad iz kućanstva ne prikuplja odvojeno, već se miješa zajedno za miješanim komunalni otpadom. Stoga ne postoje ni podaci o količinama biorazgradivog komunalnog otpada.

Količine biorazgradivog otpada poznate su za otpad iz vrtova, parkova i groblja (KBO 20 02 01). Navedene vrste otpada također prikuplja KD Čistoća d.o.o. Rijeka. Podaci o količinama navedenih vrsta otpada prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 11: Evidentirane količine sakupljenog/prevezenog biorazgradivog komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
BIORAZGRADIVI OTPAD KBO 20 02 01	2009.	130,00	13,00
	2010.	65,00	6,50
	2011.	120,00	12,00
	2012.	123,00	12,30
	2013.	110,00	12,95

Tabela 12: Evidentirane količine obrađenog/odloženog biorazgradivog komunalnog otpada s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
BIORAZGRADIVI OTPAD KBO 20 02 01	2009.	130,00	13,00
	2010.	65,00	6,50
	2011.	125,00	12,50
	2012.	103,00	10,30
	2013.	100,00	11,80

OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL

Trenutno se na području Općine Čavle posebno prikuplja papir, metal, staklo, plastika, višeslojna ambalaža i tekstil. Papir, metal/staklo/plastiku i višeslojnu ambalažu prikuplja KD Čistoća d.o.o. Rijeka, dok se otpadni tekstil prikuplja posredstvom tvrtke IWONA iz Splita. Spremnici za tekstil u vlasništvu su navedene tvrtke. Podaci o poznatim količinama sakupljenih posebnih vrsta otpada prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 13: Evidentirane količine sakupljenog/prevezenog papira, metala, stakla, plastike i višeslojne ambalaže s područja Općine Čavle u periodu od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA	
		V (m ³)	m (t)
PAPIR I KARTON	2009.	80,00	5,60
	2010.	74,00	5,18
	2011.	24,00	1,68
	2012.	0,00	0,00
	2013.	11,00	0,99
VIŠESLOJNA AMBALAŽA	2009.	12,00	0,84
	2010.	25,00	1,75
	2011.	12,00	0,84
	2012.	31,00	2,17
	2013.	23,00	1,73

PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Trenutno se na području Općine Čavle problematični (opasni) otpad ne prikuplja odvojeno, već se miješa zajedno za miješanim komunalni otpadom. Stoga ne postoje ni podaci o količinama navedene vrste otpada.

3.3. ODLAGANJE OTPADA

Otpad s područja Općine Čavle do kraja 2011. godine odlagao se na odlagalištu neopasnog otpada Viševac koje se nalazi unutar administrativnih granica Općine Viškovo. Procjena je da je na odlagalištu odloženo ukupno 1,8 milijuna m³ otpada. Od 1. siječnja, 2012. godine odlagalište Viševac je zatvoreno i započeta je sanacija odlagališta.

Kao prijelazna faza od zatvaranja odlagališta Viševac do otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom Mariščina planirana je izgradnja Faze 0-1 CGO Mariščina.

Obzirom da odlagalište Faze 0-1 CGO Mariščina nije bilo izgrađeno, a da je odlagalište neopasnog otpada Viševac zatvoreno, od 01. siječnja, 2012. godine, kao prenosnica prijelaznog perioda uvelo se baliranje otpada i privremeno skladištenje baliranog otpada, najprije u sklopu odlagališta Viševac, a od 01. lipnja, 2012. godine nakon provedenog postupka dobivanja lokacijske i građevinske dozvole za zahvat u prostoru za izgradnju, te uporabne dozvole, na platou u obuhvatu CGO Mariščina.

Nakon primitka uporabne dozvole za odlagališne kazete Faze 0-1 CGO Mariščina koja je izdana 12. rujna, 2012. godine, prekinut je postupak baliranja te se započelo privremeno skladištenje otpada u odlagališne kazete čija je zapremina dovoljna za odlaganje otpada oko 2 godine, do kada se očekuje i početak funkcioniranja CGO Mariščina.

Odlagališne kazete kao i kompletna Građevina za privremeno skladištenje otpada Faza 0-1 CGO Mariščina izgrađene su po svim standardima koji osiguravaju sprječavanje štetnog utjecaja na okoliš.

3.4. OČEKIVANI TRENDОВI

Obzirom na broj stanovnika i kućanstava, te sukladno prikazanim generiranim količinama otpada dobiva se da je:

- prosječna godišnja količina skupljenog miješanog komunalnog otpada po stanovniku je 106 kg/stan/god.
- prosječna dnevna količina skupljenog miješanog komunalnog otpada po stanovniku je 0,30 kg/stan/dan.

Za potrebe procjene količina generiranog komunalnog otpada za naredni period od 6 godina obuhvaćen ovim Planom, kao polazišne osnove uzete su sljedeće pretpostavke:

- da je broj stanovnika na razmatranom području rastao po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,75 % te će se takav trend nastaviti (toliki je rast Općina Čavle imala između 2001. i 2011. godine prema popisu stanovništva),

- da će stopa rasta specifične količine komunalnog otpada biti 1,5% godišnje⁵,
- da će se postupno povećavati količina odvojeno skupljenog komunalnog otpada koji ide na oporabu i ponovnu uporabu, a sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske – kvantitativni ciljevi.

Na osnovu navedenog u *Tabeli 14* dati su pretpostavljeni podaci o rastu broja stanovnika i količini miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2014. do 2020. godine⁶.

Tabela 14: Predviđeni rast stanovništva i količina miješanog komunalnog otpada na području Općine Čavle

GODINA	BROJ STANOVNIKA	KOLIČINA OTPADA (kg/stan/god)	UKUPNA GODIŠNJA KOLIČINA OTPADA (t)
2014.	7.382	108	794,24
2015.	7.437	109	812,20
2016.	7.493	111	830,57
2017.	7.549	113	849,35
2018.	7.606	114	868,55
2019.	7.663	116	888,19
2020.	7.721	118	908,28

3.5. OSTVARENJE CILJEVA

Na području Općine Čavle, odvoz komunalnog otpada obavlja tvrtka KD Čistoća d.o.o. iz Rijeke. Tradicija izdvajanja iskoristivih komponenti iz komunalnog otpada na području djelovanja KD-a postoji gotovo 15 godina i kontinuirano se razvija. Na ukupnom području djelokruga KD-a, tijekom 2003. i 2004. godine postavljeno je 200 ekootoka s posudama za odvojeno odlaganje stakla, papira, plastične PET i aluminijske ambalaže čime je postignut tada planirani omjer od jednog ekootoka na cca 1.000 stanovnika. Putem postavljenih ekootoka prikupljene su sljedeće količine posebnih kategorija otpada:

Godina	PAPIR i KARTON (t)	STAKLO (t)	PET (t)
2001.	0	125	0
2002.	0	185	1,5
2003.	70	227	28,5
2004.	224	254	30
2005.	295	249	45
2006.	304	400	0,39
2007.	551	10	0

⁵ Uzet je u obzir trend rasta količina otpada, ali je i pretpostavljeno smanjenje na račun načela izbjegavanja i smanjenja otpada.

⁶ Kao referentna godina uzeta je 2013. godina.

Početak 2006. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05) i omogućio građanima pravo na naknadu za povrat ambalaže u trgovine. Zbog nastalih promjena, posude eko otoka su prenamijenjene. Posude u koje se odlagala PET ambalaža iskorištene su za prikupljanje papira, a posude u koje se prikupljala Al ambalaža za potrebe odlaganja višeslojne tzv. tetrapak ambalaže.

U periodu od 2008. do 2010. godine, u skladu s prihvaćenim razvojnim planovima poduzet je niz različitih aktivnosti i postavljen velik broj novih spremnika za otpad, među kojima i 300 posebnih plavih posuda namijenjenih odlaganju papira i preko 200 posebnih spremnika narančastog poklopca za odlaganje višeslojne tzv. tetrapak ambalaže što s postojećih 200 eko otoka za odlaganje papira, staklene i tzv. tetrapak ambalaže, predstavljalo značajan napredak odvojenog zbrinjavanja otpada.

U 2013. godini posude eko otoka namijenjene prikupljanju staklene ambalaže prenamijenile su se za zajedničko prikupljanje plastične, staklene i metalne ambalaže. Također je postavljeno ukupno 3.000 novih posuda za odvojeno prikupljanje otpada od čega 750 plavih spremnika za papir, 800 narančastih spremnika za višeslojnu tzv. tetrapak ambalažu, 1.150 žutih spremnika za prikupljanje metala, stakla i plastike te 300 kompostera za biootpad.

Sustav zbrinjavanja posebnih vrsta otpada, organiziran je na način da sav karton i višeslojna tzv. tetrapak ambalaža koje skupi KD Čistoća završi na privremenom skladištu u sklopu Reciklažnog dvorišta Mihačeva Draga (u Gradu Rijeci) gdje se preša, balira i skladišti do predaje ovlaštenim skupljačima.

Veći dio navedenog otpada prikuplja KD Čistoća i predaje dalje ovlaštenim oporabiteljima, dok se neke vrste otpada, poput otpadnih baterija i akumulatora, otpadnih vozila, otpadnih ulja i medicinskog otpada prikuplja direktno preko koncesionara.

Maseni udio otpada izdvojenog od strane KD Čistoća d.o.o. Rijeka u odnosu na masu ukupno prikupljenog otpada za 2013. godinu iznosi 6,86 %.

Tijekom 2014. godine započet je postupak nabavke još 4.845 spremnika za odvojeno prikupljanje vrijednih vrsta otpada. Po 1.515 spremnika za papir, za višeslojnu tzv. tetrapak ambalažu, te za prikupljanje metala, stakla i plastike kao i 300 kompostera za biootpad koji će se od rujna početi postavljati, između ostalog, i na području Općine Čavle.

S intenziviranjem postavljanja spremnika, radit će se sustavno i na dodatnim edukativnim akcijama kako bi se stanovništvu olakšala uporaba navedenog sustava. U pripremi je i preuređenje postojeće web stranice, pokretanje društveno – mrežnog kanala (facebook), pokretanje web stranice namijenjene isključivo edukativno informativnim akcijama u vezi selekcije otpada.

Dakle, stvoren je sustav odvojenog zbrinjavanja otpada usklađen sa svim zakonskim propisima i načelima zaštite okoliša i gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, sustav prilagođen gusto naseljenim urbanim sredinama i integriranom sustavu gospodarenja otpadom koji se planira izgraditi u Primorsko-goranskoj županiji.

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1. PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Kako je opisano predhodnim poglavljima, dio sustava integriranog gospodarenja otpadom uveden je u Općinu Čavle, a sukladno planu rada KD Čistoća d.o.o. Rijeka. Programi implementacije dodatnih elemenata iziskuju znatna materijalna sredstva, te se u okvirima mogućnosti razvija mrežni sustav. Već postavljeni dijelovi sustava na području Općine su:

- SPREMNICI ZA PRIKUPLJANJE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA IZ KUĆANSTAVA
- SPREMNICI ZA PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA/STAKLA/PLASTIKE I VIŠESLOJNE AMBALAŽE
- SPREMNICI ZA PRIKUPLJANJE OTPADNOG TEKSTILA
- PRIKUPLJANJE GLOMAZNOG OTPADA
- ZELENI OTOCI (EKO – OTOCI)

Podaci o broju, kapacitetu i vrsti spremnika za prikupljanje otpada prikazani su u prijašnjem poglavlju 2.2. *Analiza postojećeg stanja*.

4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Sustav cjelovitog gospodarenja otpadom na području Općine Čavle osigurati će se uspostavom sljedećih objekata/kapaciteta za postupanje sa otpadom:

- NADOGRADNJA ELEMENATA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA (POSUDE ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA)
- IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA GRAĐEVNOG OTPADA

1. NADOGRADNJA ELEMENATA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA (POSUDE ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA)

Uspostavom sustava prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva pomoću posuda za odvojeno prikupljanje korisnih frakcija otpada iz kućanstva znatno bi se unaprijedila mogućnost za adekvatno tretiranje otpada na području Općine. Navedeni sustav omogućuje olakšano odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samom mjestu nastanka, tj. kućanstvima i pogodan je za primjenu prvenstveno u sredinama manje gustoće naseljenosti.

Iako je sustav dječomično integriran, potrebno je nadopuniti mrežu te osigurati svim korisnicima usluge odvojenog prikupljanje otpada. Postojeće spremnike za otpad potrebno je prenamijeniti u spremnike za „ostali otpad“, te uz njih postaviti još 3 posude za i to: posudu za papir, posudu za metal/staklo/plastiku, te posudu za višeslojnu tzv. tetrapak ambalažu.

Obzirom na plan KD Čistoća d.o.o. Rijeka i raspoloživost površina na području Općine Čavle postaviti će se dodatni spremnici za odvojeno prikupljanje otpada.

Slika 7: Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka (kućanstva)

IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

S obzirom na navedeno, na području Općine Čavle potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnog dvorišta omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14), Dodatkom III, definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Tabela 15: Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Problematični otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
Otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metal
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 33
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14 - ispravak) reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. Na glavnom ulazu u reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE
SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA
BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
RADNO VRIJEME

2. Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom.
3. Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.
4. Mora biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, vode, podzemne vode i more.
5. Građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada.
6. Neovlaštenim osobama mora biti onemogućen pristup otpadu.
7. Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa moraju biti postavljene upute za rad.
8. Građevina mora biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.
9. Ukoliko se u reciklažnom dvorištu gospodari opasnim otpadom potrebno je da je građevina natkrivena i da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
10. Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.
11. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekinutim nadzorom.
12. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 - a. Izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 - b. Izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje.

Sukladno članku 179. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, JLS je dužna u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta) u roku od godinu dana od stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), što je i obaveza Općine Čavle budući da u Prostornom planu nije odredila lokaciju za uspostavu reciklažnog dvorišta.

IZGRADNJA I OPREMANE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA GRAĐEVNOG OTPADA

Reciklažno dvorište građevnog otpada je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevinskog otpada (beton, cigla, drvo, gips, glina, ilovača, kamen, metal, mort, pijesak, plastika, šljunak, vapnenac, zemlja i sl.). Reciklažna dvorišta građevnog otpada imaju značajnu ulogu u ukupnom sustavu gospodarenja otpadom jer služe kao poveznica kojom jedinice lokalne samouprave (JLS) osiguravaju vezu između građana, ovlaštenih skupljača i ovlaštenih obrađivača i/ili CGO-a.

Reciklažno dvorište građevnog otpada može biti uređena javna površina na kojoj su postavljene posude za odlaganje različitih vrsta građevinskog otpada ili prostor sa građevinama namijenjenim razvrstavanju i privremenom skladištenju građevnog otpada. U reciklažnim dvorištima može se ali i ne mora provoditi dodatna obrada otpada. Kao glavna

uloga reciklažnih dvorišta ističe se prihvata i privremeno skladištenje dok je za konačnu obradu (fino sortiranje, prešanje) zaduženo reciklažno dvorište unutar CGO.

Reciklažna dvorišta građevnog otpada su ujedno i mjesta gdje građani mogu dobiti informacije o gospodarenju s građevnim otpadom i otpadom općenito, načinima smanjenja količina otpada i njegovoj uporabi.

ZA ODVOJENO SAKUPljanJE GRAĐEVNOG OTPADA PUTEM RECIKLAŽNIH DVORIŠTA POTREBNO JE PRIMIJENITI SLJEDEĆE MJERE:

- Osigurati lokacije tlocrtna površine 500-1000 m² sa svim potrebnim infrastrukturnim objektima i priključcima (struja, voda, telefon, nepropusna podloga, kanalizacijski sustav s separatorom, objekt za zaposlene), na mjestu na koje građani lako mogu doći automobilima. Iz tog razloga neophodno je na samoj lokaciji reciklažnog dvorišta ili u neposrednoj blizini osigurati minimalno 5 parkirnih mjesta za parkiranje osobnih vozila s teretnom prikolicom. Isto tako potrebno je osigurati prostor za manipulaciju vozila koja odvoze sakupljene otpadne tvari.
- Reciklažna dvorišta građevnog otpada moraju biti tako organizirana da se vremenom rada prilagode potrebama svih dobnih struktura stanovništva. U tom smislu vrlo je bitno da nekoliko dana u tjednu reciklažna dvorišta rade i izvan uobičajenog radnog vremena.
- Također je bitno da se i u vrijeme vikenda omogući rad reciklažnog dvorišta minimalno u vremenu od 8-12 sati. Na ulazu u reciklažno dvorište mora se jasno istaknuti način rada, radno vrijeme i popis materijala koji se mogu privremeno odložiti. Također, svojom organizacijom rada, reciklažna dvorišta građevinskog otpada moraju biti i mjesta na kojima će se razvijati i poticati motivacija građana prema pravilnom gospodarenju s otpadom. Za kontrolu unosa otpada potrebno je reciklažno dvorište opremiti vagom za vaganje dopremljenog otpada.
- Tijekom rada reciklažnog dvorišta građevnog otpada, nadzor mora biti povjeren kvalificiranom i stručnom osoblju. U pravilu se osigurava rad barem jedne osobe koja ima nekoliko funkcija. S jedne strane pomaže građanima u izdvojenom odlaganju otpada, a s druge strane onemogućava neovlaštene ulaske i nekontrolirano odlaganje otpadnih tvari, posebice onih štetnih. Također sprječava odlaganje svih otpadnih tvari koji nisu predviđeni za privremeno odlaganje u sklopu ovog prostora, u slučaju da otpad dovozi stanovništvo, treba izdati potvrdu o njegovom preuzimanju.
- Predvidjeti izdvojeno sakupljanje samo onih otpadnih tvari za koje je osigurano postupanje u skladu s zahtjevima cjelovitog sustava (korisne i problematične tvari).
- Preporuča se uvijek jasno odijeliti izdvojeno skupljanje štetnih, odnosno opasnih tvari od odvajanja otpadnih tvari koje direktno ne ugrožavaju okoliš, odnosno zdravlje ljudi. Iz tog razloga se prakticira primjena posebno zatvorenih kontejnera za skupljanje štetnih odnosno opasnih tvari.

Sav skupljeni otpad se iz reciklažnog dvorišta građevnog otpada mora proslijediti na prostor za daljnje postupanje s otpadom, otpad se u reciklažnom dvorištu može skladištiti najdulje godinu dana.

Uvjeti za izgradnju reciklažnog dvorišta građevnog otpada su nepropusna podloga, kanalizacija sa separatorom - taložnikom, ograda, objekt za zaposlenika sa sanitarnim čvorom i garderobnim prostorom.

Zbog fizikalno-kemijskih svojstava izdvojenih komponenti otpada i njihove zapaljivosti potrebno je izvesti sve propisane mjere protupožarne zaštite prema Zakonu o zaštiti od požara i tehničkih eksplozija.

UOBIČAJENA OPREMA U SKLOPU RECIKLAŽNOG DVORIŠTA GRAĐEVINSKOG OTPADA:

- Usipni koš
- Čeljusna drobilica
- Magnetni odvajač
- Transportna traka
- Ručno izdvajanje nečistoća (plastika, drvo, metali)
- Udar na drobilica
- Magnetni odvajač
- Jednoetažno sito (20 mm)
- Zračni odvajač lakih čestica
- Glavno sito (0 – 32 mm - 4 frakcije)

Općina Čavle odredila je u svom prostornom planu lokaciju za uspostavu reciklažnog dvorišta građevnog otpada. Lokacija reciklažnog dvorišta građevnog otpada, površine 0,5 ha, nalazi se na zapadnom dijelu područja poslovne zone Cernik K1. Točna lokacija odrediti će se izmjenama i dopunama UPU-a 4 poslovne zone Cernik K1.

Uspostavom gore opisanog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, zajedno sa navedenim kapacitetima za postupanje sa otpadom omogućiti će adekvatno postupanje sa svim vrstama otpada koje se na području Općine generiraju.

4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Na području Općine Čavle ne postoje neusklađena odlagališta otpada kao ni lokacije onečišćene otpadom.

5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Nelegalno zbrinjavanje otpada ili nastajanje „divljih odlagališta“ znači odlaganje otpada na javne ili privatne površine bez potrebnih zakonom propisanih uvjeta i dozvola. Nedožvoljeno je odlagati otpad na ulicama, travnjacima, parkovima stazama, vodnim putovima i drugim mjestima koja za to nisu predviđena.

Uzroci nastajanja „divljih odlagališta“:

- Nedostatna obaviještenost lokanog stanovništva i javnosti uopće o posljedicama ilegalnog odlaganja otpada;
- Ušteda vremena i truda koje zahtjeva legalno zbrinjavanje (posebno vrijedi za glomazan, elektronički, građevinski i sl. otpad);
- Nedostupnost odnosno velika udaljenost legalnih odlagališta odnosno reciklažnih dvorišta;
- Nedostupnost informacija o sustavu i mogućnostima prikupljanja i zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada;
- Nepravovremena priprema (iznošenje) otpada za sakupljanje radi neinformiranosti ili spriječenosti ili selidbe;

Posljedice na okoliš i ljudsko zdravlje „divljih odlagališta“ su:

- Štetni utjecaji „divljih odlagališta“ na izvore vode i kvalitetu vode uključuje začepljenje vodenih tokova te posljedično nastajanje poplavina; Onečišćenje površinskih i podzemnih voda kemikalijama štetnim ne samo za okolinu već za ljudsko zdravlje.
- Rizik za ljudsko zdravlje predstavlja i opasnost od ozljede oštrim predmetima, pojava glodavaca, potencijalno širenje bolesti (virus zapadnog nila, encefalitis, Denge vrućica, malarija) koje prenose komarci kojima je olakšano razmnožavanje u vodi koja se zadržava u otpadu npr. starim gumama.
- Možda najvažnija komponenta nastanka ilegalnog odlagališta je kontinuirano obezvrjeđivanje okoliša koje za posljedicu ima neminovno ekonomsku deprecijaciju zemljišta i smanjen gospodarski razvoj. Ekonomske posljedice stvaranja „divljih odlagališta“ uključuju: smanjenu vrijednost nekretnina te porast poreza i prireza zajednice radi troškova sanacije odlagališta. Radi navedenog smanjuje se atraktivnost lokaliteta za život pa se posljedično narušava i demografska struktura.
- Sanacija „divljih odlagališta“ troši novac poreznih obveznika i troši sredstva budžeta lokane zajednice.
- Trovanje i širenje bolesti putem ptica, pasa i mačaka.
- Okupljanje pasa litalica koji se udružuju u čopore i/ili divljih životinja.
- Efekt domina ilegalnog odlaganja otpada (jedna vrećica uskoro narasta u brdo otpada).

Kontrola ilegalnog odlaganja kao praksa upravljanja uključuje korištenje sustava obrazovanja radi upoznavanja građana i tvrtki na koji način ilegalno odlaganje otpada utječe na zagađenje površinskih i drugih voda. Kroz lociranje i ispravljanje prakse i navika ilegalnog odlaganja korektivnim i obrazovnim mjerama biti će spriječeni mnogi rizici povezani sa javnom sigurnošću te kvalitetom pitke i površinske vode.

Može se pojaviti nekoliko tipova ilegalnog odlaganja; najčešće se pojavljuje otvoreno odlaganje – ilegalno odlaganje komercijalnog, industrijskog ili komunalnog otpada iz poslovnih ili rezidencijalnih objekata, kuća za odmor te u ruralnim dijelovima u blizini cesta ili pruga.

Programi kontrole ilegalnog odlaganja fokusirani su na sudjelovanje zajednice i ciljanu provedbu mjera radi eliminacije prakse stvaranja i korištenja „divljih deponija“. Ključ uspjeha nalazi se u podizanju svijesti javnosti o problemu ilegalnih odlagališta te vezanim implikacijama. Programi kontrole ilegalnih odlagališta sastoje se od kombinacije obrazovanja javnosti, sudjelovanja javnosti, saniranja lokacija, održavanja lokacija te mjera provedbe zakona koji se odnose na ilegalno odlaganje. Neka od pitanja koja trebaju biti razmotrena kod izrade programa kontrole jesu:

- lokacija kontinuirane aktivnosti ilegalnog odlaganja,
- tipovi otpada koji su odloženi ilegalno i profil osoba koje odlažu otpad na „divlja odlagališta“,
- mogući razlozi koji leže iza ilegalnog odlaganja kao što su previsoke naknade, restriktivan sustav odvoza komunalnog otpada, neefektivni programi recikliranja,
- prethodne sustave obrazovanja i informiranja te prošle programe sanacije,
- trenutne programe kontrole te lokalne pravilnike i odluke koje se bave ovim problemom,
- može postojati potreba za dodatnim izvorom prihoda i financiranja za uspješnu provedbu programa kontrole,
- učinkoviti programi sprječavanja nastajanja „divljih odlagališta“ koriste prakse koje educiraju i uključuju zajednicu, lokalne tvrtke i industriju, izabrane zastupnike u tijelima samouprave.

Tipičan sastav ilegalno odloženog otpada:

- Gume.
- Vrećice sa smećem iz kućanstava koje mogu sadržavati opasan otpad u obliku boja i lakova, motornog ulja te sredstava za čišćenje kao npr. varikina, hidrogen, konzervansi, solna kiselina te amonijak. Pelene za jednokratnu upotrebu također predstavljaju ozbiljnu opasnost po zdravlje.
- Bijela tehnika i elektronički uređaji: hladionici i zamrzivači, mašine i sušilice za pranje veša, mašine za pranje suđa, bojleri i slično.
- Krupni (glomazni) otpad: namještaj, televizori, tepisi i sl.
- Motorna vozila i njihovi dijelovi uključujući rezervoare za gorivo, dijelovi vozila, uljni filtri, akumulatori i sl.

- Građevni otpad kao na primjer komadi betona, sanitarija, stolarija, opeke, armaturno željezo, alat, i sl.
- Biorazgradivi otpad: lišće, božićna drvca, trava i granje itd.
- Ukradena dobra.

ČIMBENICI KOJI POGODUJU STVARANJU „DIVLJIH ODLAGALIŠTA“

PRISTUP LEGALNOM ODLAGALIŠTU

Ukoliko zajednica ima ograničeni pristup legalnom odlaganju otpada i recikliranju, bilo da je on skup ili udaljen nastati će problem ilegalnog odlaganja otpada. Povrh toga, takve urbane sredine imaju velik broj najomprimaca koji uglavnom imaju manji osjećaj odgovornosti za zajednicu i svoju okolinu od stalnih rezidenata dok vlasnici stanova sporije reagiraju na probleme.

Stanovnici ruralnih područja, gdje je ilegalno odlaganje učestala praksa, imaju poteškoće sa promjenom ustaljenih navika, možda nisu upoznati sa zakonima niti imaju informacije o štetnosti takve prakse.

FIZIČKE KARAKTERISTIKE

U ruralnim područjima ilegalno odlaganje otpada događa se na izoliranim i udaljenim mjestima kojima se relativno lako može prići. U urbanim područjima lokacije kao što su napuštene zgrade, prazne površine, nekorištene tvornice i udaljenija područja „mame“ ilegalne odlagatelje budući da su šanse da budu viđeni ili prijavljeni smanjene.

Druga područja uključuju slabo osvijetljena mjesta uz ceste i pruge, reciklažna dvorišta i kontejnere za papir, staklo i ostalo. Iz sitog razloga mete ilegalnog ostavljanja otpada su i šume, šumarci, ledine, polja te rubna urbana područja. U tim područjima rijedak je nadzor policije i komunalnih redara što doprinosi problemu.

NEDOSTATAK LAKO PRISTUPNOG I POVOLJNOG SUSTAVA ODVOZA OTPADA I PROGRAMA RECIKLIRANJA

Područja bez redovitog te povoljnog sustava odvoza otpada i recikliranja u praksi imaju više problema sa nastankom ilegalnih odlagališta. Otpad kojemu nije dozvoljen odvoz na legalna odlagališta kao što je bio-otpad, uređaji koji sadrže freone, stare gume, akumulatori i baterije biti će bačeni na „divlje odlagalište“ ukoliko ne postoji pristupačan sustav prikupljanja i odvoza koji bi ih zbrinuo na adekvatan način.

NEDOSTATAK PROVEDBE ZAKONA I PROPISA

Ilegalno odlaganje otpada je problem u mnogim područjima gdje ne postoji efikasna provedba zakona i propisa koji zabranjuju ilegalno deponiranje i spaljivanje otpada. Obje su radnje zabranjene, međutim u sustavu prioriteta otpad je često zanemarena kategorija.

Ilegalno odlaganje otpada je često teško dokazivo. Također su kazne za ilegalno odlaganje manje od troškova legalnog odlaganja pojedinih vrsta otpada.

Uvriježeno je mišljenje da su zakoni o ilegalnom otpadu nedostatni. Međutim, općenito, zakoni su uglavnom kvalitetni i sveobuhvatni. U slučaju ilegalnog odlaganja daleko veći problem od zakona je njegova provedba te visina kazni.

CILJEVI I MJERE ZA SPRJEČAVANJE NASTANKA „DIVLJIH ODLAGALIŠTA“

Jedan od osnovnih ciljeva PGO PGŽ je sanacija divljih odlagališta otpada. Zakonska obveza jedinica lokalne samouprave je da tako odbačen otpad ukloni i propisno zbrine, o vlastitom trošku ili trošku osobe koja je taj otpad nepropisno odbacila. Kako bi se spriječila daljnja devastacija prostora kroz nastajanje novih i povećanje količina odbačenog otpada na postojećim nelegalnim odlagalištima u PGO PGŽ predlažu se slijedeće mjere:

- Educirati sve subjekte o načinu gospodarenja otpadom.
- Izraditi i ažurirati Popise okoliša onečišćenog otpadom.
- Izraditi Planove sanacije nelegalnih odlagališta otpada s listom prioriteta.
- Spriječiti miješanje različitih kategorija otpada u sustavu skupljanja.
- Postaviti napise upozorenja „Zabranjeno odlaganje otpada“ na izloženim lokacijama gdje se opetovano odbacuje otpad.
- Ozeleniti sanirana „divlja odlagališta“.
- Povećati mjere kontrole i nadzora putem komunalnih redara, te izricati mandatne kazne osobama koje se ne pridržavaju Odluka o komunalnom redu.
- Podnositi prijave protiv osoba koje donose otpad i onečišćuju lokacije koje nisu predviđene za odlaganje otpada.
- Suradivati s tijelima Primorsko – goranske županije radi bolje kontrole tokova svih kategorija otpada.

Nositelji svih mjera su jedinice lokalne samouprave u suradnji sa Primorsko – goranskoj županijom.

„DIVLJA ODLAGALIŠTA“ I OTPADOM ONEČIŠĆEN OKOLIŠ NA PODRUČJU OPĆINE ČAVLE

Jedan od problema koji je nastao kao posljedica neadekvatnog sustava gospodarenja otpadom u prošlosti svakako jesu „divlja odlagališta“ ili neuređena odlagališta otpada. „Divlja odlagališta“ na području Općine Čavle mahom su nastala odbacivanjem pretežito miješanog komunalnog, glomaznog i građevnog otpada.

Lokacije „divljih odlagališta“, procijenjene količine i vrste otpada prikazane su Tabelom 16, dok su fotografije navedenih lokacija prikazane Slikom 8.

Tabela 16: Lokacije, procijenjene količine i vrste otpada „divljih odlagališta“ na području Općine Čavle

R.BR.	LOKACIJA	ZEMLJOPISNE KOORDINATE	PROCIJENJENA KOLIČINA OTPADA (m ³)	VRSTA OTPADA
1.	UZ AUTOCESTU KOD SPOMENIKA	N: 45°22'33.35"	350	Većinom građevni otpad, manje količine miješanog komunalnog otpada i otpadnih guma, krupni (glomazni) otpad, drveni otpad
		E: 14°29'44.67"		
2.	U ZONI PROIZVODNE NAMJENE BLIZU RESTORANA „PUTNIKU“	N: 45°22'27.55"	200	Građevni otpad, otpadne gume, drveni otpad
		E: 14°30'34.89"		
3.	UZ DRŽAVNU CESTU D3	N: 45°22'34.00"	50	Građevni otpad, otpadne gume, drveni otpad, otpadna ulja i zauljena ambalaža
		E: 14°30'14.89"		

Slika 8: Fotografije divljih odlagališta na području Općine Čavle

UZ AUTOCESTU KOD SPOMENIKA

U ZONI PROIZVODNE NAMJENE BLIZU RESTORANA „PUTNIKU“

Uz DRŽAVNU CESTU D3

Redoslijed aktivnosti sanacije „divljih odlagališta“ i otpadom onečišćenog okoliša

Aktivnosti nužne za provedbu sanacijskog postupka treba voditi prema niže danom redoslijedu:

1. Izrada Programa sanacije „divljeg odlagališta“.
2. Izvlačenje, utovar i transport otpada na odlagalište.
3. Uredno vođenje dokumentacije o sanacijskom postupku: dnevnik radova, ispunjavanje Pratećih listova za otpad, primitku otpada na službeno odlagalište i sl.
4. Hortikulturno uređenje saniranog prostora divljeg odlagališta, odnosno dovođenje prostora u prvobitno stanje.
5. Postavljanje oznaka o zabrani odlaganja otpada na lokacijama.
6. Povremeni nadzor na lokaciji s ciljem sprječavanja ponovnog odlaganja otpada od strane lokalnog stanovništva.

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Za pojam „izbjegavanje otpada“ postoji više definicija. Jedna od njih, izbjegavanje otpada definira kao skup mjera koje dovode do toga da se kod proizvodnje i potrošnje stvara manje otpada ili uopće otpad ne nastaje. Pojam smanjenja količina otpada može se definirati kao zbroj svih mjera kojima se u procesima proizvodnje, potrošnje robe, pakiranja i korištenja postiže smanjenje i/ili potpuno izbjegavanje otpada tj. kojima se postiže proizvodnja otpada koji se može obraditi i/ili ponovno upotrijebiti.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada još uvijek nisu, u potpunosti, prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Općine Čavle. Za početak treba pristupiti odvojenom prikupljanju otpada, no za značajnije smanjenje količina otpada trebati će dulje vrijeme i disciplinirano pridržavanje svih predviđenih mjera za izbjegavanje nastanka otpada i u cijelosti mjera gospodarenja otpadom. Također, uspješnost implementiranih mjera uvelike ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom na županijskom nivou. Nadalje, tok građevnog otpada do danas nije u potpunosti definiran, te posljedično proveden, što rezultira pojavom značajnog broja divljih odlagališta otpada.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnih“ vrsta proizvoda te svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Učinkovita primjena mjera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području Općine znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada na postojeće odlagalište odnosno u budući centar za gospodarenje otpadom.

Smanjenje količina otpada može se postići na više načina, a najvažniji su:

- ✓ *sprječavanje nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada,*
- ✓ *sprječavanje da se u proizvod za tržište ugrađuju štetni sastojci,*
- ✓ *sprječavanje miješanja raznih vrsta materijala pri proizvodnji novih roba za tržište koji onemogućava da se otpadni materijal koristi za ponovnu uporabu.*

Suština izbjegavanja nastanka otpada je: "Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane". To podrazumijeva da otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. U okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti treba:

- robu tako oblikovati, proizvoditi i prerađivati da se ostatne tvari mogu maksimalno ponovno iskorištavati,

- načine prodaje novih proizvoda i preuzimanja iskorištenih proizvoda regulirati tako, da se količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obimu,
- proizvode tako upotrebljavati da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari,
- proizvode tako upotrebljavati da nastaje što manje otpada.

Osnovne mjere izbjegavanja otpada mogu se taksativno svesti na:

Izbjegavanje otpada u proizvodnji

- razvojem tehnologije koja ne stvara otpad
- otpad vraćati u vlastitu proizvodnju
- otpad upućivati na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima
- proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada
- proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži
- proizvode ne pakirati u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad

Ponašanje potrošača

- da ne kupuju proizvode koji se ne mogu reciklirati,
- da pri kupovanju izbjegavaju robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno da pri kupovanju robe preferiraju povratnu ambalažu,
- da smanje korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.

Edukacija

- koristiti medije i obrazovne institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o
- mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja,
- stimulacija i kažnjavanje.

Primarna reciklaža temelji se na odvojenom sakupljanju iskoristivih otpadnih tvari na mjestu nastanka otpada.

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta otpada (npr. autoguma, lijekova, ulja, EE-otpada, građevnog otpada, akumulatora, i lako biorazgradivog otpada, papira, starih automobila, stakla, metalne i plastične ambalaže i dr.) dugoročno jamče kvalitetnu reciklažu. To je dinamički sustav koji se stalno nadopunjuje.

6.1. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije. ZoOGO, člankom 39., propisane su obaveze JLS vezane uz provedbu izobrazno – informativnih aktivnosti.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Čavle obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, „zelenim otocima“, itd.,
- uvesti „otvoreni telefon“ za komunikaciju s građanima i izraditi informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture,
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštitu okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu eko-otoka te ostalih objekata za prihvrat otpada na području Općine.

U organizaciji KD Čistoća d.o.o. provodi se i edukativno informativna kampanja putem Eko timova čija je namjena informiranje građana na organiziranim Info točkama na ulicama naselja, tisak informativno-edukativnih letaka za građane te njihova distribucija „od vrata do vrata“, tisak informativno-edukativnih plakata te njihova postava unutar višestambenih jedinica, izrada i tisak informativno-edukativnih naljepnica namijenjenih za sve spremnike za prikupljanje odvojenih frakcija otpada.

Od studenog, 2013. godine građanima je na raspolaganju besplatni info telefon (0800 999 900) na koji mogu zatražiti sve podatke vezane uz djelatnost KD Čistoća d.o.o., te dati eventualne primjedbe, prijedloge i/ili sugestije.

6.2. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), člankom 39., propisane su obaveze JLS vezane uz provedbu izobrazno – informativnih aktivnosti.

Članak 39.

(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

(3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom.

(4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz članka 137. stavka 8. Zakona.

(5) Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općina Čavle obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, „zelenim otocima“, itd.,
- izraditi informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture,
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,

- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostati otpad, divlja odlagališta i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu eko-otoka te ostalih objekata za prihvati otpada na području Općine.

6.3. AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Čavle može sukladno članku 40. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada.

Članak 40.

(1) Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. ovoga Zakona za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležni upravni odjel).

(2) Zahtjev za suglasnost iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

(3) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka određuje:

- 1. vrijeme trajanja akcije,*
- 2. vrstu otpada koji se prikuplja,*
- 3. način, uvjete i svrhu provedbe akcije,*
- 4. rok za dostavu izvješća o provedenoj akciji.*

(4) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

(5) Osoba kojoj je izdana suglasnost iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. Zakona⁷.

(6) Nadležni upravni odjel će najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurati dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom.

(7) Trajanje akcije iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je na najviše 30 dana.

(8) Osoba koja organizira akciju iz stavka 1. ovoga članka smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije.

(9) Nadzor nad provedbom akcije iz stavka 1. ovoga članka prikupljanja otpada obavlja komunalni redar.

⁷ Dozvola za gospodarenje otpadom.

(10) Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije iz stavka 1. ovoga članka dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji.

(11) Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama iz stavka 1. ovoga članka na svojem području Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(12) Temeljem dostavljenih izvješća iz stavka 11. ovoga članka i stručne analize, Agencija izrađuje i na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje izvješće o provedenim akcijama u Republici Hrvatskoj.

(13) Ako osoba iz stavka 5. ovoga članka organizira do dvije akcije prikupljanja određenog otpada u istoj kalendarskoj godini u dvije različite jedinice lokalne samouprave, ne smatra se da obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnih“ vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Učinkovita primjena mjera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području Općine znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada na postojeće odlagalište odnosno u buduću centar za gospodarenje otpadom.

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada su univerzalne mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada. Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite kakvoće okoliša.

OPĆE MJERE ZA IZBJEGAVANJE NASTANKA I SMANJENJE KOLIČINA GENERIRANOG OTPADA:

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada u potrošnji:

- ne kupovati proizvode koji se ne mogu reciklirati, izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno pri kupovanju preferirati povratnu ambalažu, smanjiti korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.,
- koristiti medije i obrazovne institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja,
- stimulirati kupovinu ekološki povoljnih proizvoda.

Unapređivanje sustava odvojenog skupljanja i recikliranja otpada:

- uspostaviti funkcionalne sustave skupljanja i recikliranja pojedinih komponenata komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metali, biorazgradivi otpad..)
- uvoditi sustave odvojenog skupljanja komunalnog otpada.

Donošenje Plana gospodarenja otpadom i striktna primjena zakonske regulative:

- razviti i izgraditi potrebnu infrastrukturu za praktičnu provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom poštujući IVO koncept,
- za potrebnu infrastrukturu, građevine i postrojenja predvidjeti mjesta i osigurati njihovo unošenje u prostorne planove, urbanističke planove i detaljne planove uređenja,
- prilikom izdavanja potrebnih dozvola za gradnju infrastrukture i objekata u funkciji cjelovitog sustava gospodarenja otpadom voditi računa o tome da su isti usklađeni s novom zakonskom regulativom.

OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM

- U sklopu reciklažnog dvorišta osigurati prihvrat i privremeno skladištenje opasnog otpada. Zaprmljeni otpad potrebno je razvrstati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima. Građevina u kojoj će se skladištiti opasan otpad mora biti natkrivena te mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
- U sklopu zelenih otoka osigurati zaseban spremnik za odvojeno prikupljanje starih baterija, te navedene spremnike postaviti u sklopu trgovina i radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti, a potom ih predati ovlaštenim pravnim osoba na daljnje zbrinjavanje.
- U sklopu ljekarni i zdravstvenih ustanova osigurati zasebne spremnike za odvojeno prikupljanje lijekova, a potom ih predati ovlaštenim pravnim osoba na daljnje zbrinjavanje.

OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Sukladno članku 28., stavku 3, ZoOGO, JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Do 31. siječnja, 2015. godine RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom. Uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivosti i ekonomsku⁸ održivost, a u skladu s Europskim⁹ smjernicama, postupanje s komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom definirano je kroz odabranu tehnologiju krajnje obrade.

Kako je predhodno navedeno MBO postrojenje Centra za gospodarenjem otpadom temelji se na automatskoj separaciji frakcija otpada. Stoga ne postoji ekonomska opravdanost implementacije sustava odvojenog prikupljanja biološke frakcije iz miješanog komunalnog otpada u kućanstvima. Slijedom navedenog, prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Čavle potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- Osigurati izdvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.
- Osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa.
- Osigurati kućne kompostere za građane koji žele biorazgradivi otpad kompostirati na razini kućanstva, te građane educirati i savjetovati pisanim materijalima o načinu kompostiranja.
- Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.
- Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu Odluka), a sve sukladno članku 30. ZoOGO. Po donošenju Odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Osim navedenih mjera potrebno je provoditi i mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima te iz javnih i službenih djelatnosti.

⁸ Republika Hrvatska mjerama potiče visoko kvalitetno recikliranje kako bi se postigli nužni standardi kvalitete u pojedinim sektorima recikliranja, te se otpad treba odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

⁹ Članak 5. Direktive 1999/31/EC i članak 28.stavak 5. Direktive 2008/98/EC.

MJERE ZA IZBJEGAVANJE I SMANJENJE NASTAJANJA KOMUNALNOG OTPADA U KUĆANSTVIMA

Područja na kojima se najkonkretnije mogu primijeniti mjere za izbjegavanje otpada su smanjivanje dobara za uporabu i potrošnju, orijentacija na izbjegavanje upotrebe štetnih tvari i vođenje kućanstva u smislu izbjegavanja nastanka suvišnog otpada.

Konkretna mjera koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti su sljedeće:

- Izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu, jer se npr. tekući napitci mogu uzimati u povratnim bocama (npr. staklene boce).
- Ponovna uporaba ambalaže (boca, vrećica).
- Kupovati hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje u velikim pakiranjima.
- Treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnate čaše, tanjuri, pribor, salвете).
- Izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti. Izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica.
- Izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada. Umjesto toga kupovati svježe namirnice.
- Ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici.
- Stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i njihovoj reciklabilnosti.
- Kupovati kvalitetne proizvode koji se mogu reparirati tj., popraviti i koji troše manje energije (struja, voda)

MJERE ZA IZBJEGAVANJE I SMANJENJE NASTAJANJA KOMUNALNOG OTPADA IZ JAVNIH I USLUŽNIH DJELATNOSTI

Komunalni otpad iz javnih i uslužnih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u Općinskim službama, bankama, poslovnim uredima, školama, socijalne i ostale državne i županijske službe, ugostiteljstvo, kantine, bolnice itd. Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara.

- U općinskim, županijskim i ostalim državnim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisači pribori, papiri, ljepljiva, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima.
- U školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja.
- U ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo. Također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa.
- U zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnih“ vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Učinkovita primjena mjera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području Općine znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada na postojeće odlagalište odnosno u budući centar za gospodarenje otpadom.

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada. Sukladno ZoOGO recikliranje se definira kao svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike na području Općine provest će se nadogradnjom elemenata za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada postavljanjem dodatnih posuda u svakom kućanstvu, uspostavom eko – otoka i uspostavom reciklažnog dvorišta. Krupni (glomazni) otpad prikupljat će se osim u reciklažnom dvorištu i putem spremnika većeg kapaciteta postavljenim na unaprijed određenim lokacijama. Potrebno je osigurati redovito pražnjenje svih spremnika.

1. IZDVAJANJE OTPADA NA MJESTU NASTANKA

Izdvajanje otpada na mjestu nastanka, prije mogućeg miješanja s ostalim komponentama komunalnog otpada naziva se primarna reciklaža. *In situ* reciklaža je izdvajanje iskoristivih dijelova otpada na samom mjestu nastajanja, tj. stanovnici sami sortiraju u posebnim spremnicima ili vrećama, ili donose na posebne platoe kao što su eko – otoci, sabirna mjesta, transfer stanice ili pak reciklažna dvorišta. Ovaj način odvojenog skupljanja otpada na mjestu nastanka ima niz prednosti jer se odvija u neposrednoj blizini nastanka otpada, smanjuje se kontaminacija životnog prostora, sirovine su kvalitetnije jer imaju manje nečistoća, reduciraju se troškovi transporta i odlaganja, prikupljeni materijali se mogu direktno plasirati na uporabu i reciklažu.

Zahtjevi koji se javljaju kod izdvajanja otpada na mjestu nastanka su sljedeći:

- osigurati kapitalne investicije u potrebnu opremu i objekte,
- osigurati osposobljeno i kvalificirano osoblje za vođenje sustava,
- redovito odražavati opremu (i po potrebi zamjena),
- osigurati prostor za odlaganje neupotrebljivih dijelova otpadnih materijala,
- vršiti kontrolu kakvoće izdvojenih reciklabilnih materijala.

Mjesta nastanka komunalnog otpada su uglavnom domaćinstva, te javne i uslužne djelatnosti u kojima nastaju znatne količine tzv. opasnih materijala. Stoga primarna reciklaža zauzima posebno mjesto u IVO konceptu, jer osim izdvajanja korisnih podrazumijeva i izdvajanje nekih štetnih komponenti komunalnog otpada, kako bi se u konačnici smanjio štetan potencijal preostalog dijela komunalnog otpada koji se obrađuje i odlaže.

U suštini se može reći da se primarna reciklaža provodi iz razloga recikliranja i uporabe otpada, tj. zbog zaštite okoliša, ekonomske računice i potrebe zadovoljavanja zakonske

regulative. Kao što je navedeno, primarnom reciklažom se smanjuje količina ostatnog otpada za odlaganje a time i mogućnost onečišćenja okoliša.

Ekonomski razlozi koji proizlaze iz primarne reciklaže vezani su uz uštede na sirovinama i energiji na obradi polaznih sirovina. Ekonomski razlozi također se mogu sagledati u činjenici da manja količina otpada znači i manje troška za njegovu obradu/odlaganje.

Zakonska regulativa inzistira na što većoj primarnoj reciklaži, time i na recikliranju i uporabi otpada, kako bi se u prvom redu smanjio rastući pritisak na okoliš. U tom smislu postoje definirane i poticajne mjere i mjere sankcioniranja kojima se potiče primarna reciklaža i vraćanje otpada u novi proizvodni ciklus. Na taj način zakonska regulativa postaje najvažniji faktor bez kojeg ne bi bilo moguće reciklirati i one materijale koje nemaju „dobru“ tržišnu vrijednost. U Strategiji gospodarenja otpadom RH prikazane su ciljane kvote uporabe i recikliranja za neke tokove otpada koje su definirane u odnosu na zahtjeve EU-a. Kvote uporabe i recikliranja prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 17: Kvote uporabe i recikliranja nekih vrsta otpada

OTPAD	ROK	KVOTA (% TEŽINE)	
		OPORABA	RECIKLIRANJE
Ambalažni otpad	2010.	50 – 60	25 – 45
	2015.	65	55 – 60
Otpadna vozila	2015.	85	80
	2025.	95	85
e-otpad 4kg/stan/god	2015.	70 – 80	50 – 80
Otpadne gume vozila	2010.	70 – 80	60 – 70
	2015.	90	70
Otpadna ulja	2010.	90	-

Uspješnost odvojenog prikupljanja otpada polazi od poštovanja pravila koja važe za određene vrste i kategorije otpada. Kada govorimo o komunalnom otpadu tada se iskoristivim tj. *korisnim frakcijama* smatraju papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad pretežno metalnog sastava, biorazgradivi otpad i zeleni otpad.

Uz korisne frakcije u komunalnom otpadu se javlja i odgovarajući udio štetnih (opasnih) frakcija kao što su: akumulatori, baterije, lijekovi, boje i lakovi, otapala, ulja, žarulje itd. Za svaku vrstu otpada potrebno je točno odrediti veličinu, vrstu, boju i broj spremnika ili posuda.

2. ODVOJENO SKUPLJANJE OTPADA U DOMAĆINSTVIMA

Odvojeno skupljanje komunalnog otpada najvećim se dijelom realizira u domaćinstvima. Odvojeno prikupljeni papir, plastika, metal i staklo moraju se zbrinjavati putem posuda za odvojeno prikupljanje otpada, eko - otoka odnosno reciklažnog dvorišta.

3. ODVOJENO PRIKUPLJANJE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura uslugu prijevoza tog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Potrebno je omogućiti da se krupni (glomazni) komunalni otpad prikuplja u za to postavljenim spremnicima i na unaprijed određenim lokacijama, te da se odvoz istog obavlja u odgovarajućim vremenskim intervalima ovisno o mikrosredini. Sukladno članku 35. ZoOGO, zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika.

4. ODVOJENO SKUPLJANJE OTPADA U GOSPODARSKIM DJELATNOSTIMA

Kao i u slučaju gospodarenja s komunalnim otpadom iz domaćinstava, svi gospodarski subjekti, proizvođači miješanog komunalnog otpada i otpada sličnog komunalnom, moraju poduzeti mjere (*in situ*) za odvojeno prikupljanje pojedinih frakcija. Svaki gospodarski subjekt dužan je ustrojiti odvojeni sustav prikupljanja prema svojoj djelatnosti uz obavezno izdvajanje korisnih komponenti komunalnog otpada. Navedeno znači da u okvirima radnog prostora mora biti osigurano jedno ili više mjesta za odlaganje papira, plastike, metalnog otpada, PET-a, drva, tekstila, posebnih kategorija otpada i komponenti glomaznog otpada.

5. ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA IZ JAVNIH I USLUŽNIH DJELATNOSTI

Kao i u prethodnom slučaju, komponente komunalnog otpada potrebno je odvojeno prikupljati u sklopu radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti. Sustav prikupljanja je potrebno ustrojiti prema tipu djelatnosti. Kod škola i ustanova naglasak je potrebno staviti na prikupljanje papira. U državnim službama naglasak je osim na papir potrebno staviti i na odvojeno prikupljanje problematičnih tvari (toneri, plastika, uredski materijal).

Zeleni otpad s javnih površina nikako se ne smije miješati s komunalnim otpadom, već se treba zasebno prikupiti i obraditi u zasebnom toku (kompostiranje).

10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

Provedbom planova gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Stoga je nužno, a u svrhu funkcionalnosti ukupnog sustava, provođenje projekata na svim razinama. U cilju implementacije IVO koncepta, sljedeći su projekti od važnosti za provedbu mjera propisanih ovim PGO:

NA RAZINI RH

- ✓ organizacija sustava za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada, najkasnije do 1. siječnja 2020. godine,
- ✓ organizacija sustava za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada, najkasnije do 1. siječnja 2020. godine,
- ✓ izgradnja centra za gospodarenje otpadom.

NA RAZINI ŽUPANIJE

- ✓ izgradnja kazete za zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest,
- ✓ koordinacija organizacijskih mjera za ponovnu uporabu i recikliranje posebnih kategorija otpada.

NA RAZINI GRADOVA I OPĆINA

Sudjelovanje u provedbi mjera uspostave sustava održivog gospodarenja otpadom, kako slijedi:

1. Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.
2. Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Čavle po potrebi.
3. Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se donese Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.
4. Izrada i donošenje Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture), te donošenje Odluke o plaćanju namjenske naknade. Program gradnje građevina za

gospodarenje komunalnim otpadom i Odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavlja se Agenciji za zaštitu okoliša.

5. Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.
6. Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.
7. Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta komunalnog otpada.
8. Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za komunalni otpad.
9. Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta građevnog otpada.
10. Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta građevnog otpada.
11. Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine:
 - Edukacija javnosti po pitanju provedenih unaprjeđenja sustava odvojenog prikupljanja otpada.
 - Kontinuirana edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl.)
12. Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.
13. Provođenje akcija prikupljanja otpada.
14. Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
15. Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.
16. Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.
17. Sustavna sanacija „divljih odlagališta“ i sprječavanje nastanka novih.

11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Kao i kod upravljanja sastavnicama okoliša, tako i gospodarenje otpadom započinje s planiranjem te glavnim ciljevima politike gospodarenja otpadom. Politika gospodarenja otpadom EU-a zahtijeva sprječavanje nastajanja te uporabu otpada. Konačno odlaganje najmanje je preferirana opcija u gospodarenju otpadom.

Mnoge zemlje EU-a imaju nacionalne, regionalne te lokalne (gradske odnosno općinske) planove i pravilnike gospodarenja otpadom. Uspješno gospodarenje počiva na aktivnom uključivanju različitih dionika: generatora/proizvođača otpada, onih koji otpadom gospodare (prikupljaju, prevoze, obrađuju i sl.) te nadležnih tijela.

Isti pristup primjenjuje se u Hrvatskoj. Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- *PREVENCIJA NASTAJANJA OTPADA,*
- *PONOVNA UPORABA,*
- *MATERIJALNA OPORABA,*
- *ENERGETSKA OPORABA ILI DRUGE VRSTE OBRADJE TE*
- *KONAČNO ODLAGANJE OSTATNOG OTPADA.*

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Provedbom aktivnosti definiranih Planom, sustav se uspostavlja u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu i uspostavlja se jedan centar za gospodarenje otpadom. Teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajanju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Mnogi važni tokovi otpada poput ambalažnog, otpadnih vozila, električnog i elektroničkog otpada imaju posebne zahtjeve. Ključno jest da je proizvođač ili uvoznik pojedinog dobra/opreme također odgovoran za zbrinjavanje otpada. Međutim, postavljene ciljne vrijednosti za recikliranje i uporabu takvog otpada neće biti dostignute ako se na lokalnoj razini ne razjasne i koordiniraju s državnom razinom.

Također, sudjelovanje javnosti, uključujući redovito informiranje stanovnika, suradnja općina, gradova i županija te komunalnih tvrtki sa sektorom NVU-a te odgoj i obrazovanje djece te

šire javnosti, postavlja se kao izuzetno bitna sastavnica učinkovitog sustava gospodarenja otpadom.

Kako je navedeno u uvodnom dijelu Plana, jedinice lokalne samouprave Planom gospodarenja otpadom za svoje područje moraju zadovoljiti neke temeljne zahtjeve iznesene u Strategiji i Zakonu. Zahtjevi su sljedeći:

ZAHTJEV	OBRADENO PLANOM 2014. – 2020. G.	PREDMETOM REVIZIJE PLANA
DONOŠENJE PLANOVA GOSPODARENJA OTPADOM I ODREĐIVANJE LOKACIJA U PROSTORNIM PLANOVIMA		
USKLADIVANJE PLANOVA GOSPODARENJA OTPADOM SA STRATEGIJOM I PLANOM GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE, TE SA STRATEGIJOM ZAŠTITE OKOLIŠA REPUBLIKE HRVATSKE I PROGRAMIMA ZAŠTITE OKOLIŠA		
PROVEDBA MJERA ZA GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM		
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM		
OSIGURANJE UVJETA I PROVEDBA PROPISANIH MJERA ZA GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM		
PROVEDBA PROPISANIH MJERA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA		

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom troše se značajna financijska sredstva te postoje različite metode financiranja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Najčešće se koriste sljedeći financijski elementi:

- sufinanciranje od Fonda za zaštitu i energetske učinkovitosti,
- proračun Primorsko – goranske županije,
- proračun Općine Čavle,
- Državni proračun.

Prema Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske s obzirom na današnje relativno niske cijene usluga u djelatnostima gospodarenja otpadom nužno je planirati njihov stalni i postupni rast do visine pokrivanja stvarnih troškova, vodeći računa da je iznos cijena u međuzavisnosti s količinama i opasnim svojstvima otpada prema načelu "onečišćivač plaća".

Za realizaciju programa gospodarenja otpadom može se koristiti jedan ili više financijskih izvora.

U sljedećoj tabeli (*Tabela 18*) prikazane su organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Tabela 18: Organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	3.000,00 HRK
2.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Čavle po potrebi.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	10.000,00 HRK
3.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se donese Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
4.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izrada i donošenje Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture), te donošenje Odluke o plaćanju namjenske naknade. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i Odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavlja se Agenciji za zaštitu okoliša.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK

5.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
6.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o potrebama. Prosječne cijene posuda za otpad: - posude 1.100 l – 1.800 HRK - posude 240 l – 300 HRK - posude 120 l – 250 HRK
7.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta komunalnog otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	60.000,00 HRK
8.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta komunalnog otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	FZOEU, međunarodni fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	2.000.000,00 HRK
9.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta građevnog otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	60.000,00 HRK
10.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta građevnog otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	FZOEU, međunarodni fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	3.000.000,00 HRK
11.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	30.000,00 HRK
12.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
13.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Provođenje akcija prikupljanja otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle, sponzorstva.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	5.000,00 HRK
14.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
15.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	10.000,00 HRK
16.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
17.	ORGANIZACIJSKI ASPEKT	Sustavna sanacija postojećih „divljih odlagališta“ i sprječavanje nastanka novih.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Čavle
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Trenutno nije moguće procijeniti.

12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sukladno članku 21., stavku 5, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Plan gospodarenja otpadom Općine Čavle donosi se za razdoblje od šest godina. Sljedećom tabelom iznijeti su rokovi i nositelji izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine.

Tabela 19: Rokovi i nositelji izvršenja plana

R.BR.	AKTIVNOST	ROK IZVRŠENJA	NOSITELJ
1.	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
2.	Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Čavle po potrebi.	Po potrebi.	Općina Čavle
3.	Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se donese <u>Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada</u> . Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasniku i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.	2014.	Općina Čavle
4.	Izrada i donošenje Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture), te donošenje Odluke o plaćanju namjenske naknade. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i Odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavlja se Agenciji za zaštitu okoliša.	2014.	Općina Čavle
5.	Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
6.	Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.	kontinuirano od 2015. do 2020.	Općina Čavle
7.	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu	2014./2015.	Općina Čavle

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ČAVLE ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020. GODINE

R.BR.	AKTIVNOST	ROK IZVRŠENJA	NOSITELJ
	reciklažnog dvorišta.		
8.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta komunalnog otpada.	2016.	Općina Čavle
9.	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta građevnog otpada.	2014./2015.	
10.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta građevnog otpada.	2016.	
11.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
12.	Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
13.	Provođenje akcija prikupljanja otpada.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
14.	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
15.	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle
16.	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.	2014.	Općina Čavle
17.	Sustavna sanacija postojećih „divljih odlagališta“	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Čavle

13. POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)
3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, ispravak – 51/14)
4. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
5. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11)
6. Plan gospodarenja otpadom Primorsko – goranske županije za razdoblje od 2007. – 2015. godine (SN PGŽ 17/07, izmjene 50/08)
7. Prostorni plan Primorsko – goranske županije (SN PGŽ 32/13),
8. Prostorni plan uređenja Općine Čavle (SN PGŽ 21/03, 14/06, 13/10, 21/11, 16/13, 36/13, 05/14).

14. PRILOZI

PRILOG 1) OVLAŠTENJE NADLEŽNOG MINISTARSTVA ZA OBAVLJANJE POSLOVE IZRADE ELABORATA O ZAŠTITI OKOLIŠA

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/75

URBROJ: 517-06-2-2-13-3

Zagreb, 24. srpnja 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) i odredbe članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke DLS d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Milutina Barača 19, zastupane po osobi ovlaštenoj za postupanje sukladno zakonu, radi davanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti što uključuje i poslove izrade unutarnjih planova te Izrada sanacijskih programa, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki DLS d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Milutina Barača 19, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš
 2. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša
 3. Izrada izvješća o sigurnosti.
 4. izrade unutarnjih planova
 5. Izrada sanacijskih programa.
- II. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.
- III. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od 5 godina od dana izdavanja ovog rješenja.
- IV. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Obrazloženje

DLS d.o.o. iz Rijeke (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnio je 16. srpnja 2013. ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji pripadaju grupi poslova iz članka 4. točke B (Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša) te poslova zaštite okoliša koji pripadaju grupi poslova iz članka 4. točke D (Izrada izvješća o sigurnosti

Stranica 1 od 3

što uključuje i poslove izrade unutarnjih planova te Izrada sanacijskih programa) Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

U predmetnom postupku, koji je slijedom članka 4. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i članka 21. stavka 4. Pravilnika proveden sukladno članku 50. točki 1. i članku 58. stavku 2. Zakona o općem upravnom postupku, utvrđeno je da je ovlaštenik u zahtjevu naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se može utvrditi pravo stanje stvari a također je utvrđeno da su ovom tijelu poznate činjenice o uvjetima kojima raspolaže ovlaštenik jer tijelo o tome raspolaže službenim podacima prema svojim evidencijama.

Po obavljenom uvidu u zahtjev i dostavljene dokaze utvrđeno je da ovlaštenik:

- zapošljava voditelje stručnih poslova koji imaju pet godina iskustva na poslovima zaštite okoliša i koji su bili voditelji izrade stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, te ispunjavaju uvjete sukladno članku 7. Pravilnika;
- zapošljava stručnjake odgovarajućeg stručnog profila i potrebnih godina radnog iskustva na poslovima zaštite okoliša, koji su sudjelovali u izradi odgovarajućih stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, te ispunjavaju uvjete sukladno člancima 10. i 12. Pravilnika;
- raspolaže radnim prostorom.

Nakon što je obavljen uvid u cjelokupnu dokumentaciju utvrđeno je da je zahtjev uredan jer sadrži propisane dokaze sukladno odredbi članka 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Točke I. i II. izreke ovoga rješenja temelje se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Rok važenja rješenja utvrđen u točki III. izreke ovoga rješenja propisan je člankom 22. stavkom 3. Pravilnika.

Točka IV. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša i odredbi članka 29. Pravilnika.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčičeva 3, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanoj obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki III. izreke rješenja.

POPIS zaposlenika ovlaštenika: DLS d.o.o., Milutina Barača 19, Rijeka, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, KLASA: UP/I 351-02/13-08/75, URBROJ: 517-06-2-2-13-3, od 24. srpnja 2013.		
GRUPA POSLOVA/VRSTA POSLOVA	VODITELJI STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
B) Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš uključujući i izrade studije o prihvatljivosti planiranog zahvata u području prirode i Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš		
1. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš		
2. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš	X Igor Meixner, dipl.ing.kem.teh. Branko Markota, dipl.ing.brodogr.	Marko Karašić, dipl.ing.stroj. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.teh. Ivana Orlić Kapović, dipl.ing.pom.prom. Goranka Aličajić, dipl.ing.grad.
3. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za izdavanje upute o sadržaju studije		
4. Izrada elaborata prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu		
5. Izrada studija glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu		
6. Priprema i obrada dokumentacije za provedbu postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta prema posebnim propisima iz područja zaštite prirode		
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
D) Izrada izvješća o sigurnosti i izrade procjena šteta nastalih u okolišu		
1. Izrada izvješća o sigurnosti	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
2. Izrada unutarnjih planova	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
4. Izrada sanacijskih programa	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2